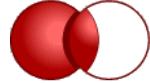

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www.vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrfbih.ba

REVIZIJA UČINKA

Bosanski jezik

UPRAVLJANJE TEKUĆOM REZERVOM U JAVNOM SEKTORU U FBiH

Sarajevo, April 2016.godine

PREDGOVOR

Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH u okviru svog poslovanja vrši finansijsku reviziju, reviziju učinka i druge specijalne revizije. Prilikom provođenja revizije učinka, Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH pridržava se odredbi Zakona o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine¹, ISSAI revizijskih standarda², Principa revizije učinka i Vodiča za reviziju učinka.³

Revizija učinka predstavlja neovisno i objektivno ispitivanje poduhvata vlade, njenih programa ili organizacija koji se odnosi na jedan ili više aspekata: ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti sa ciljem ostvarivanja izvjesnih poboljšanja.

Ključni principi na kojima se temelji revizija učinka ukratko se mogu opisati na slijedeći način:

- **princip ekonomičnosti** podrazumijeva minimalan utrošak sredstava,
- **princip efikasnosti** podrazumijeva postizanje najboljih rezultata korištenjem raspoloživih resursa i
- **princip efektivnosti** podrazumijeva ostvarivanje postavljenih ciljeva.

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine izvršio je reviziju učinka na temu: „**Upravljanje tekućom rezervom u javnom sektoru u FBiH**“.

Podaci i informacije su prikupljeni od nadležnih institucija na kantonalmom i federalnom nivou u Federaciji BiH i iz drugih izvora. Analiza podataka odnosila se na sagledavanje cijelokupnog sistema upravljanja tekućom rezervom (prijedlog i odobravanje budžeta, svrha sredstava, kriteriji za dodjelu sredstava, transparentnost postupaka dodjele, način izvještavanja o korištenju sredstava, način evaluacije korištenja sredstava).

U skladu sa odredbama Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH , Ured za reviziju dostavio Vam je Nacrt Izvještaja revizije učinka na temu „ Upravljanje tekućom rezervom u javnom sektoru u FBiH“ sa ciljem da se o istom očituјete. Na Nacrt izvještaja poslan na adresu 26 institucija na Federalnom i Kantonalmom nivou ,očitovalo se: Ministarstvo finansija TK, Ministarstva finansija KS, Ministarstva finansija ZDK, Ministarstvo finansija USK i Vlada HNŽ.

Revizorski tim je opravdane primjedbe inkorporirao u tekst izvještaja, a za dio obrazloženja i konstatacija uz koje nije dostavljena odgovarajuća relevantna dokumentacija, koja bi potkrijepila tvrdnje, tim nije smatrao opravdanim , i kao takve nisu ugrađene u konačan tekst izvještaja revizije učinka.

Ured za reviziju institucija u FBiH dostavlja Vam Konačan izvještaj revizije učinka na dalju upotrebu i postupanje.

Zamjenik generalnog revizora

Dragan Kolobarić

Generalni revizor

Dževad Nekić

¹ „Službene novine Federacije BiH“, broj: 22/06

² ISSAI-International Standards of Supreme Audit Institutions - Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija; Odluka o preuzimanju okvira međunarodnih standarda vrhovnih revizorskih institucija – ISSAI okvir u Bosni i Hercegovini („Službene glasnik BiH“, broj 38/11 . - INTOSAI – Standardi revizije - ISSAI 100,200,300,400)

³ Koordinacioni odbor VRI donio je odluku o usvajanju : Principa revizije učinka (2009.godine) i Vodiča za reviziju učinka (2013.godine)

SADRŽAJ:

REZIME.....	4
NALAZI:	4
ZAKLJUČCI:	5
PREPORUKE:	6
1. UVOD.....	8
1.1. Cilj revizije i revizorska pitanja	9
1.2. Obim i ograničenja revizije	9
1.3. Kriteriji za procjenu	10
1.4. Izvori podataka i metodologija.....	12
1.5. Struktura izvještaja.....	12
2. OPIS PREDMETA REVIZIJE.....	13
2.1. Regulatorni okvir	13
3. NALAZI	16
3.1. Analiza utroška sredstava iz budžetske rezerve-po kriteriju finasiranje hitnih i vanrednih izdataka	16
3.2. Kriterij transparentnosti i otvorenosti kod dodjele sredstava tekuće rezerve	22
3.3. Nadzor i izvještavanje.....	23
4. ZAKLJUČCI	24
4.1. Sredstvima tekuće rezerve nisu finansirani hitni i izvanredni izdaci i programi od javnog interesa.....	24
4.2. Sredstvima tekuće rezerve ne raspolaže se efikasno	25
4.3. Kontrola raspodjele i utroška sredstava tekuće rezerve vrši se formalno	25
5.PREPORUKE.....	26
P R I L O Z I.....	28
REFERENCE:	37

REZIME

Zakonom je propisano da se sredstva tekuće rezerve mogu koristiti isključivo za finansiranje nepredviđenih rashoda, izvanrednih situacija ili neočekivanih događaja i u tu svrhu se planiraju u budžetima. Budžetska izdvajanja za tekuću rezervu ne smiju preći 3 % ukupnih prihoda, isključujući primitke. Provedenim istraživanjem pristupljenoj dokumentaciji, **revizija je došla do saznanja da se ova sredstva duži niz godina ne koriste na transparentan i javno odgovoran način, da se u najvećem dijelu ne koriste za hitne i nepredviđene situacije, već se ista koriste za finansiranje tekućeg poslovanja, da se sredstva dodjeljuju pojedincima po različitim osnovama, kao i institucijama nižih nivoa vlasti, koje se već finansiraju iz nekog budžeta. Iz navedenih sredstava teče rezerve finansiraju se uglavnom različita udruženja građana i kulturno umjetnička društva, sportski klubovi i sportska udruženja, vjerske i humanitarne organizacije, mediji, pojedinci itd.**

Utvrđeno je da nisu ispoštovana tri temeljna principa na kojima se temelji revizija učinka, a to su ekonomičnost, efikasnost i efektivnost. Princip ekonomičnosti podrazumijeva minimalni utrošak sredstava, a provedenom revizijom utvrđeno je da su u najvećem dijelu budžetom planirana sredstva tekuće rezerve iskorištena u cijelokupnom iznosu. Princip efikasnosti podrazumijeva postizanje boljih rezultata korištenjem raspoloživih sredstava. Nismo se uvjerili da su trošenjem sredstava tekuće rezerve postizani boji rezultati samim tim što su sredstva korištena za troškove koji se inače trebaju financirati iz redovitih tekućih sredstava. Efektivnost podrazumijeva ostvarivanje postavljenih ciljeva. Kod korištenja sredstava tekućih rezervi, cilj podrazumijeva pomoći kod prevazilaženja poteškoća uzrokovanih nastankom prirodne nesreće, elementarne nepogode, događaja koji se ne mogu planirati, što nije ostvareno jer je od ukupno utrošenih sredstava tekućih rezervi kod institucija u FBiH, samo 5.14% utrošeno namjenski, a kod kantona smo 3,73%.

NALAZI:

Revizijski tim je uočio da izostanak transparentnosti i adekvatne kontrole, te nepostojanje jasnih provedbenih akata, značajno doprinosi da se sredstva tekuće rezerve koriste nenamjenski i da je iz godine u godinu primjećen trend rasta nenamjenskog utroška navedenih sredstava. Na temelju provedenog istraživanja, revizijski tim daje slijedeće nalaze:

- U periodu koji je predmet ove revizije, od 2011. do 2014. godine, iz budžeta Federacije BiH i kantona **za tekuću rezervu** utrošeno je **34.278.324 KM**. **Federalni budžetski korisnici od tog iznosa utrošili su cca 21 milion KM od čega je samo 5.14% utrošeno namjenski, dok se na kantone odnosi oko 13 miliona KM od čega je 3,73% utrošeno namjenski.**
- Ministarstvo finansija zahtjeve za dodjelu sredstava tekuće rezerve nije analiziralo odgovorno i dodjeljivalo iste sa aspekta hitnosti, opravdanosti i mogućnosti dodjele, imajući u vidu za koje su se svrhe sredstva odobravala u revidiranom periodu.
- Sredstva dodjeljivana budžetskim korisnicima, korištena su za rad i tekuće izdatke poslovanja institucija federalnih organa, npr. izmirenja staža, naknade, nabavke opreme i ostalo), za rad udruženja građana, kulturno-umjetničkih društava, sportskih klubova i sportskih udruženja, vjerskih i humanitarnih organizacija, medija i pojedinaca. Samo mali dio sredstava tekuće rezerve utrošen je za pokrivanje troškova nastalih uslijed elementarnih nepogoda i prirodnih nesreća odnosno za hitne i nepredviđene situacije koje se nisu mogle predvidjeti i planirati u budžetima.

- U skladu sa Odlukom o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz tekuće rezerve Budžeta FBiH, budžetski korisnici bili su dužni osigurati zakonito i namjensko korištenje odobrenih sredstava. Iz odluka o dodjeli sredstava tekuće rezerve vidljivo je da najveći dio sredstava nije odobren u skladu sa zakonskom namjenom sredstava tekućih rezervi. Međutim ne postoje zakonske odredbe koje bi utvrđivale konsekvence za odgovorne osobe koje su odobrile, niti za odgovorne subjekte kojima su odobrena sredstva tekućih rezervi i koja su utrošena nemamjenski.
- Izvještavanje o utrošku sredstava tekuće rezerve je zadovoljavanje samo forme, jer najveći dio zahtjeva za sredstvima, nije trebao biti odobren. Konstatovano je dakle da su budžetski korisnici formalno ispunjavali svoju obavezu slanja izvještaja o utrošku ministarstvu finansija, koje isto tako formalno u skladu sa zakonskim odredbama konsolidovalo ista i dostavljalo ih tromjesečno Vladi bez priloženih analiza o efektima utroška sredstava. Vlada je izvještaje polugodišnje i godišnje proslijedivala Parlamentu također bez sačinjenih i priloženih analiza iz kojih bi se vidjela opravdanost dodjele sredstava.
- Odlukom o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz tekuće rezerve Budžeta FBiH nije propisana obaveza praćenja efekata korištenja sredstava tekućih rezervi, što smatramo potrebnim niti obveza sačinjanja izvještaja o iskorištenosti sredstava tekuće rezerve.

ZAKLJUČCI:

Analizom aktivnosti na osnovu prikupljenih podataka, revizijski tim je zaključio da u posmatranom periodu, aktivnosti institucija u planiranju i realizaciji budžeta nisu bile u skladu sa opredeljenjima vlasti, niti su bile usmjerene na smanjenje deficitu budžeta kako na nivou Federacije BiH, tako i na kantonalm nivou. Dapače sredstva tekuće rezerve korištena su kao dodatna budžetska sredstva za finansiranje troškova koji su trebali biti finansirani (a nisu) iz tekućeg poslovanja.

Zaključci do kojih je revizijski tim nakon provedene analize došao su slijedeći:

- Utvrđeno je „nerazumijevanje“, namjene korištenja sredstava tekuće rezerve, tumačenje zakonskih odredbi, načina raspodjele kao i kontrole utroška i izvještavanja o utrošku.
- Za raspoređivanje sredstava tekuće rezerve nisu donešeni kriteriji kako bi utrošak sredstava tekuće rezerve bio transparentan i u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta.
- Nedostatak instrukcija i procedura kojima bi se decidno propisala namjena i načinu korištenja istih, kao i razlike u ovlastima i iznosima raspaganja ovih sredstava po pojedinim kantonima, rezultirao je različitim praksama.
- Sredstva tekuće rezerve nisu po principu ekonomičnosti korištena minimalno već naprotiv, ista su korištena u najvećem dijelu do iznosa planiranih i odobrenih budžetom.
- Sredstvima tekuće rezerve nisu finansirani hitni i izvanredni izdaci i programi od javnog interesa.
- Sredstvima tekuće rezerve u skladu sa principom efikasnosti nije postizao bolji rezultat, nego su se popunjavale budžetske dubioze.
- Zakoni o izvršenju budžeta na nivou kantona nisu unificirani u pogledu visine odobravanja i raspaganja sredstvima tekuće rezerve.

- Kod realizovanja sredstava tekuće rezerve nije se postupalo u skladu sa principima efektivnosti što u ovom slučaju podrazumijeva ostvarivanje transparento postavljenih ciljeva, odnosno realizovanje pomoći u slučajevima izazvanim prirodnim i elementarnim nepogodama.
- Kontrole raspodjele i utroška sredstava tekuće rezerve vrše se formalno.
- Izvještavanje o utrošku sredstava tekućih rezervi ne podrazumijeva i izvještaj o efektima korištenja istih.
- Sredstva su dakle korištena za finansiranje tekućeg poslovanja, a ne namjenski samo za namjene predviđene zakonom.
- Utrošak navedenih sredstava ima tendenciju rasta što je u suprotnosti sa opredjeljenjima Vlade FBiH i usvojenim Zakonom o načinu ostvarivanja ušteda u FBiH koji će se primjenjivati dok traje aranžman sa MMF-om.

PREPORUKE:

Ured za reviziju institucija u FBiH smatra da proces raspodjele i korištenja sredstava tekuće rezerve ne osigurava temeljnu pretpostavku transparentnosti, namjenskog i efikasnog, ekonomičnog i efektivnog trošenja javnog novca. Sredstva tekuće rezerve ,koja se u skladu sa zakonom koriste samo za hitne i nepredviđene izdatke, nisu korištena za finansiranje hitnih i nepredviđenih izdataka,izvanrednih situacija ili neočekivanih događaja.

Preporuke Vladi FBiH i kantonalnim Vladama:

- Utvrditi i jasno definisati oblasti od posebnog javnog interesa koji se mogu finansirati iz sredstava tekućih rezervi.
- U Odluci o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz „tekuće rezerve“ budžeta FBiH, decidno navesti, koje nepredviđene, vanredne situacije ili neočekivani događaji opravdavaju traženje, odobravanje i korištenje sredstava tekuće rezerve, kako ne bi dolazilo do različitog tumačenja od strane korisnika ovih sredstava.
- Razmotriti da se u okviru Zakonske regulative (koja reguliše korištenje sredstava tekuće rezerve) utvrde i sankcije za netransparentno i nezakonito korištenje istih, a sve u cilju osiguranja dosljedne primjene važećih propisa vezanih za korištenje istih kao i realizovanja obaveze Vlade FBiH o smanjenju neproduktivne javne potrošnje.

Preporuke Federalnom ministarstvu finansija i kantonalnim ministarstvima finansija:

- Sredstva tekuće rezerve odobravati samo za hitne i nepredviđene događaje i situacije koje se ne mogu planirati(elementarne i prirodne nepogode i nesreće), na transparentan način i u skladu sa Zakonom, a temeljem jasnih i transparentnih kriterija.
- Utvrditi jasne kriterije u pogledu namjene, uvjeta korištenja i načina izvještavanja o utrošku sredstava tekuće rezerve kao i pravila koja će biti u funkciji onemogućavanja koruptivnih radnji i onemogućavanja iskorištavanja javne pozicije za postizanje neprimjerene koristi za sebe i druge.
- Vršiti kvalitetniju analizu podnesenih zahtjeva za korištenje sredstava tekuće rezerve temeljem kojih se odobravaju ista.

- Uspostaviti efikasne mehanizme kontrole i nadzora procesa odobravanja i korištenja sredstava tekuće rezerve.
- Uspostaviti efikasnu funkciju izvještavanja o efektima korištenja sredstava tekuće rezerve.

Preporuke korisnicima sredstava tekuće rezerve (federalnim i kantonalnim korisnicima)

- Sredstva tekuće rezerve koristiti samo za zakonom utvrđene namjene, za hitne i nepredviđene događaje koji se ne mogu planirati.
- Planiranje budžeta vršiti na javno odgovoran način.

Ovo istraživanje treba da posluži nadležnim institucijama, kako bi hitno poduzele mjere i izvršile određene promjene koje bi, između ostalog omogućile ekonomičnije, efikasnije i efektivnije korištenje sredstava Tekuće rezerve, uspostavljanje efikasnije kontrole i nadzora u procesu odobravanja istih kao i uspostavljanju efikasnije funkcije izvještavanja o efektima korištenja.

1. UVOD

U skladu sa važećim zakonskim odredbama sredstva tekućih (rezervi) mogu se koristi isključivo za finansiranje nepredviđenih rashoda, izvanrednih situacija ili neočekivanih događaja i u tu svrhu se i planiraju u budžetima. Budžetska izdvajanja za tekuću rezervu ne smiju preći 3% ukupnih prihoda, isključujući primitke.

U periodu koji je predmet ove revizije, od 2011. do 2014. godine, iz budžeta Federacije BiH i kantona **za tekuću rezervu** utrošeno je **34.278.324 KM** od čega se, na federalne budžetske korisnike odnosi oko **21 milion KM**, dok se na **kantone** odnosi oko **13 miliona KM**. Potrebno je istaknuti kako je uočeno da utrošak navedenih sredstva iz godine u godinu ima tendenciju rasta.

Konstatovano je da se u revidiranom periodu od ukupno realizovanih sredstava tekućih rezervi iz Budžeta FBiH, institucije FBiH učestvuju sa 66%, a kantoni sa 38 %. Revizijom je utvrđeno da u periodu od 4 godine u Zeničko-dobojskom i Hercegovačko-neretvanskom kantonu nisu imali izdataka koji su prikazani na pozicijama tekuće rezerve.

Iz izvještaja finansijske revizije kao i iz različitih medija, vidljivo je da se ova sredstva duži niz godina ne koriste na transparentan i javno odgovoran način. Finansijska revizija je dugi niz godina nakon provedenih revizija, davana preporuke da se osigura dosljedna primjena važećih propisa veznih za korištenje sredstava tekuće rezerve u cilju namjenskog raspolažanja odobrenim javnim sredstvima, pouzdanom izvještavanju o predmetnoj poziciji i otklanjanja mogućnosti iskorištavnja ove pozicije za prikrivanje posljedica lošeg i neadekvatnog planiranja ukupnog Budžeta institucija u FBiH. Međutim konstatovano je da se navedena sredstva u najvećem dijelu ne koriste za hitne i nepredviđene situacije, već se ista koriste za finansiranje tekućeg poslovanja, dodjeljuju se pojedincima po različitim osnovama, kao i institucijama (koje se već finansiraju iz Budžeta na nivou Federacije i kantona) i institucijama nižih nivoa vlasti koje se već finansiraju iz nekog budžeta. Iz sredstava tekućih rezervi finasiraju se različita udruženja građana, sportski klubovi, vjerske, humanitarne organizacije, mediji, pojedinci.

Vlada Federacije BiH, suočena sa zahtjevima budžetskih korisnika i prioritetima koji nadilaze nivo raspoloživih sredstava, obavezala se da će obezbjediti smanjenje neproduktivne javne potrošnje.⁴ Opredjeljenja vlasti iskazana su donošenjem Programa rada Vlade FBiH za mandatni period 2010-2014.godine.⁵ Parlament FBiH je 2009. godine usvojio Zakon o načinu ostvarivanja ušteda u Federaciji BiH⁶, koji će se primjenjivati dok traje aražman sa MMF. Navedenim zakonom regulisano je da se trebaju ostvariti uštede na plaćama, naknadama, transferima i drugim tekućim rashodima tokom trajanja programa, na privremenoj osnovi i dok novi zakonodavni dokumenti kojim se reformira potrošnja u ovim kategorijama ne budu pripremljeni i usvojeni.

Kako bi korištenje javnih sredstava trebalo biti i javna odgovornost, naprijed navedeno ukazuje na potrebu preispitivanja dodjele i korištenje sredstava tekuće rezerve u dijelu namjene, visine i krajnjih korisnika (kome i za šta se dodjeljuje javni novac iz tekuće rezerve), nadzora kao i izvještavanja o korištenju sredstava tekuće rezerve.

⁴ Dokument okvirnog budžeta-proračuna 2010.-2012.godina

⁵ Program rada Vlade FBiH 2010.-2014.godina

⁶ Službene.novine FBiH, broj 50/09

Zbog svega navedenog, Ured za reviziju institucija u FBiH je odlučio da provede ovu reviziju kako bi se davanjem preporuka i provođenjem istih mogli ostvariti pomaci u smanjenju neproduktivne javne potrošnje i u konačnici deficita u Budžetu Federacije BiH.

1.1. Cilj revizije i revizorska pitanja

Cilj revizije je utvrditi koriste li se sredstva tekuće rezerve transparentno i namjenski, ispitati postoje li propusti u procesu odobravanja, nadzora i izvještavanja o utrošku istih kao i procijeniti može li se efikasnijim korištenjem sredstava tekuće rezerve i boljom kontrolom nad utroškom istih doprinijeti učinkovitijem korištenju javnog novca. Poenta je i u skretanju pažnje na pojave i loše prakse pri donošenju odluka o raspodjeli javnih sredstava, te donosiocima odluka i korisnicima sredstava ukazati na javnu odgovornost naspram raspodjele i korištenja javnog novca. Potrebno je ispitati aktivnosti institucija u načinu utroška sredstava Tekuće rezerve, kao i kriterije raspodjele istih, te odrediti koji programi su bili zaista hitni i nepredviđeni, a koji nisu.

Revizijska pitanja su postavljena na način da se dobiju odgovori da li su sredstva tekuće rezerve korištena za rješavanje hitnih i nepredviđenih situacija, da li se ista raspoređuju i koriste transparentno, te kako i na koji način se vrši nadzor i izvještavanje dodjele i korištenja ovih sredstava.

Glavno revizorsko pitanje: DA LI SE SREDSTVA TEKUĆE REZERVE KORISTE ZA PODMIRENJE HITNIH I NEPREDVIĐENIH IZDATAKA?

Odgovor na glavno revizorsko pitanje dat je kroz ispitivanje sljedećih podpitanja:

- a) Da li se sredstvima tekuće rezerve finansiraju hitne i nepredviđene situacije?
- b) Da li se sredstva tekuće rezerve raspodjeljuju transparentno?
- c) Da li se vrši nadzor dodjele i korištenja dodijeljenih sredstava?
- d) Da li se vrši izvještavanje o utrošku sredstava tekuće rezerve i na koji način ?
- e) Da li su razrađeni pod kriteriji koji bi striktno definisali šta spada u hitne i nepredviđene situacije ?
- f) Da li se iz izvještaja o utrošku tekuće rezerve mogu vidjeti efekti utrošenih sredstava.

1.2. Obim i ograničenja revizije

Tokom revizije provodile su se sljedeće aktivnosti : sagledavanje cjelokupnog sistema upravljanja tekućom rezervom (prijedlog i odobravanje budžeta, svrha sredstava, kriteriji za dodjelu sredstava, transparentnost postupaka dodjele, način izvještavanja o korištenju sredstava, način evaluacije korištenja sredstava).

Revizija se vršila kod institucija na nivou Federacije Bosne i Hercegovine (FBiH) kao i kod 10 kantona. Vremenski okvir revizije odnosio se na 2011., 2012., 2013. i 2014. godinu. Na bazi uzorka, za taj period, sagledane su aktivnosti institucija na nivou Federacije.

Ovo ispitivanje neće se baviti aktivnostima institucija na općinskom nivou. Revizija neće analizirati pojedine korisnike sredstava tekuće rezerve koji su ujedno bili i korisnici sredstava transfera.

1.3. Kriteriji za procjenu

Nakon što su definirana revizijska pitanja, uspostavljeni su kriteriji revizije koji će služiti za ocjenu i razradu revizijskih nalaza, te donošenje zaključaka o revizijskim ciljevima, a to je dokazivanje da li sredstva tekuće rezerve koriste se za finansiranje nepredviđenih rashoda, vanrednih situacija ili neočekivanih događaja kod budžetskih korisnika. U skladu sa navedenim uspostavljeni su opći kriteriji revizije po svakom revizijskom pitanju kako slijedi:

Kriterij za finansiranje hitnih i vanrednih izdataka i programa podrazumijeva slijedeće:

- Sredstva su namijenjena za hitne i vanredne izdatke, primjerice: zemljotres, poplave suše, požare, klizišta grad, životinjske i biljne bolesti, ekološke katastrofe i druge elementarne nepogode;
- Izdaci nisu mogli biti predviđeni tijekom procesa planiranja i izrade budžeta (elementarne nepogode, viša sila);
- Nisu mogli biti odloženi za narednu godinu, jer postoji hitna potreba za sredstvima i izostanak finansiranja koji će imati značajne društvene posljedice, odnosno produbiti nastalu krizu i ugroziti živote građana.
- Nisu mogli biti finansirani putem transfera ili preraspodjelom u okviru postojećeg budžeta budžetskog korisnika⁷.

Kriterij za drugo revizijsko podpitanje podrazumijeva otvorenost i transparentnost. Potražnja za otvorenosć i transparentnosću je u stalnom porastu u modernom društvu. Principi transparentnosti i dobrog upravljanja imaju svoje implikacije na državnu upravu, što je prepoznato u institucijama EU, a *Povelja o temeljnim pravima Evropske unije* ove principe stavlja u ravan osnovnih ljudskih prava, kao što je i pravo na jednakost pred zakonom.⁸ Ovi principi su osnovno polazište za efikasnost rada javnih institucija, a razvojem modernog društva, oni su postali i pravo pojedinaca. Danas su principi otvorenosti i transparentnosti integrirani u osnovne zakone po kojima sve institucije Evropske unije funkcionišu, a sama zakonitost funkcionisanja institucija uslovljena je upravo primjenom ovih principa u radu. Sporazumi o EU, zakoni EU i direktive koje je usvojila EU komisija, prepoznaju osnovna tri principa transparentnosti:

Princip otvorenosti	Svaki građanin ima pravo na učešće u demokratskom životu EU. Sve odluke će se donositi na način što je više moguće otvoreni i blizak građanima. ⁹ Ovim je princip otvorenosti stavljen u prvi plan demokratskog života EU. Također, institucije, tijela, uredi i agencije imaju obavezu da svoj posao obavljaju na što je moguće otvoreniji način i da promoviraju dobro upravljanje i osiguraju učešće otvorenog društva; ¹⁰
Princip transparentnosti	Transparentnost garantuje legitimnost administracije, efektivnost njenog rada i odgovornost administracije prema građanima u demokratskom sistemu. Transparentnost omogućava građanima uvid i efikasno praćenje rada administracije, te njenih ispunjavanja obaveza i datih ovlaštenja. Samo tamo gdje postoji odgovarajući javni

⁷ Odluka o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz „Tekuće rezerve“ Budžeta FBiH

⁸ Član 20 i 42. Povelje i temeljnim pravima EU.

⁹ Član 10. Regulativa Evropske komisije (Br. 1049/2001)

¹⁰ Član 15. Sporazum o EU i Sporazuma o funkcioniranju EU (Br. 2012/326/01).

	publicitet aktivnosti zakonodavne i izvršne vlasti i javne uprave uopće, može biti moguće njenog efikasno i efektivno djelovanje; ¹¹
Pravo na pristup dokumentima	Svaki građanin EU, i svako privatno ili pravno lice koje boravi ili ima registrovan posao u nekoj od članica EU, ima pravo na pristup dokumentima institucija EU.

Sistemska priroda trougla *otvorenost - transparentnost - pristup dokumentima*, integrisana je u samom Sporazumu o EU, a u cijeloj regulativi EU se jasno navodi da se ovi principi odnose na sve institucije, tijela, urede i agencije EU. Samo tamo gdje postoji odgovarajući publicitet rada javne uprave moguće je ostvariti efektivnost i efikasnost njenog rada. Osim toga, bez uvida javnosti u rad javne uprave, i samim tim ostavljene mogućnosti da javnost utiče na rad javne uprave - nije moguća njihova međusobna interakcija, niti zadovoljenje potreba građana.

Kriterij transparentnosti podrazumijeva da su informacije o uslovima i kriterijima pod kojim će se vršiti finansiranje oblasti od javnog interesa, dostupne svim zainteresovanim korisnicima. Ovo znači da je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine odmah nakon usvajanja budžeta trebala :

- jasno definisati namjenu sredstava tekuće rezerve,
- jasno definisati kriterije dodjele sredstava tekuće rezerve,
- javno objaviti i učiniti dostupnim poziv i kriterije za apliciranje ,
- nakon odabira korisnika, javno objaviti tko je dobio, koliko i zašto sredstava iz tekuće rezerve.

Kriterij nadzora i izvještavanja dodjele sredstava tekuće rezerve podrazumijeva da:

- Ministarstvo finansija vodi evidencije o zaprimljenim, odobrenim i odbijenim zahtjevima budžetskih korisnika.
- Vlada Federacije BiH doneše pravne akte kojima propisuje uslove i korištenja sredstava tekuće rezerve, te način kontrole i izvještavanja o utrošenim sredstvima i ostvarenim rezultatima.
- Federalno ministarstvo finansija uspostavi stvarnu, a ne formalnu kontrolnu funkciju koja obezbjeđuje da se sredstva tekuće rezerve koriste za hitne i nepredviđene situacije. Kontrola i monitoring su u funkciji onemogućavanja iskorištavanja javne pozicije za postizanje koristi za sebe ili druge.

Na osnovu naprijed navedenih kriterija utvrđivat će se da li se sredstva tekuće rezerve odobravaju transparentno, da li se ovim sredstvima finansiraju hitne i nepredviđene situacije i oblasti od interesa za javnost, te na koji način se vrši kontrola i izvještavanje o korištenim sredstvima tekuće rezerve. Ispunjavanje naprijed navedenih kriterija osigurava odgovorno, namjensko i transparentno korištenje javnih sredstava.

¹¹ 3 principa transparentnosti

1.4. Izvori podataka i metodologija

Za potrebe studije analizirana je regulativa kojom je uređena oblast raspodjele i korištenja sredstava tekuće rezerve. Prezentirani podaci su dobiveni od Federalnog ministarstva finansija i 10 Kantonalnih ministarstava finansija, na zahtjev revizije učinka u kojem su se tražili podaci utrošenih sredstava tekuće rezerve u periodu od 2011. do 2014. godine.

Primarni izvori podataka i informacija za ovu reviziju prikupljeni su od Federalnog ministarstva finansija i svih kantonalnih ministarstava finansija.

Za potrebe revizije, korištene su sljedeće metode:

- proučavanje studija, koje su izradile stručne institucije;
- proučavanje relevantnih dokumenata neophodnih za predmet revizije, strateških i okvirnih planova, izvještaja, dostupnih statistika; te
- proučavanje međunarodnih studija i praksi.

Analizirajući podatke koje je prikupio, Tim za reviziju učinka izvršio je grupisanje korisnika sredstava tekuće rezerve za Federalni nivo u 5 kategorija, i to za : rad institucija, udruženja građana i kulturno – umjetnička društva; sportskih klubova i sportska udruženja, vjerske i humanitarne organizacije, pojedinci. (detaljnije pogledati u Prilogu: Tabela broj 1.).

Prikupljene su informacije i podaci o praksama zemalja iz okruženja, analizirali se drugi izvještaji i prezentacije, kao i dostupne publikacije i informacije sa web-stranica. U konteksu navedenog vršeno je poređenje sa praksama zemalja iz užeg i šireg okruženja.

1.5. Struktura izvještaja

Izvještaj je strukturiran na sljedeći način:

- Poglavlje jedan odnosi se na uvod, cilj revizije, revizorska pitanja, kriterije i metode;
- Poglavlje dva opisuje predmet revizije, zakonsku regulativu i ulogu nadležnih institucija;
- U poglavlju tri su predstavljeni nalazi revizije;
- U poglavlju četiri, iz nalaza revizije izvedeni su zaključci;
- Poglavlje pet prikazuje preporuke čijom implementacijom bi se jasnije uredila oblast korištenja sredstava tekuće rezerve.
- Prilozi sadrže dodatne analize i statističke pokazatelje.

Na kraju Izvještaja revizije učinka date su Referenze korištenih materijala u ovoj studiji sa navedenim podacima o izvoru istih.

2. OPIS PREDMETA REVIZIJE

Sredstva tekućih rezervi planiraju se u budžetu za finansiranje hitnih i izvanrednih situacija i služe kako bi se njima amortizirali udari na budžet ukoliko bi se takve situacije pojavile. Sredstva tekućih rezervi formiraju se na svim razinama. Zakonom o izvršenju Budžeta u FBiH kao i zakonima o izvršenju budžeta kantona/županija propisano je u koju svrhu se ista mogu koristiti kao i iznos do kojeg se mogu izdvajati. Zakonom je propisano da se sredstva tekuće rezerve izdvajaju u iznosu do 3% od ukupno ostvarenih prihoda (bez primitaka).

Zakonima (federalnim i kantonalnim) predviđeno je da se sredstva tekuće rezerve mogu koristiti za: hitne i nepredviđene budžetske izdatke, ako se tokom godine poveća djelokrug ili nadležnost budžetskog korisnika ili se osnuje novi budžetski korisnik. Ako se tokom godine na osnov zakona umanji djelokrug ili nadležnost budžetskog korisnika ili sam budžetski korisnik prestane postojati, neutrošena sredstva za njegove izdatke prenose se u tekuću rezervu Budžeta ili na budžetskog korisnika koji preuzme njegove poslove uz odobrenje Vlade.

Zakonima su također dane ovlasti premijerima kantona i njihovim pomoćnicima (ministrima finansija) da mogu raspolagati sredstvima tekuće rezerve, a iznosi se razlikuju po kantonima.

Postojeća pravna regulativa koja se odnosi na raspolaganje, dodjelu i korištenje sredstava tekuće rezerve propisuje u koje svrhe se mogu koristiti ta sredstva ali nedostatak instrukcija i procedura kojima bi se decidno propisala namjena i način korištenja istih, kao i razlike u ovlastima i iznosima raspolaganja ovih sredstava po pojedinim kantonima, rezultirao je različitim praksama, po kojima se sredstva tekuće rezerve dijele u različitim iznosima, raznim udrugama, sportskim klubovima, kulturno umjetničkim društvima, humanitarnim i vjerskim organizacijama, pojedincima itd.

Sredstva se dodjeljuju na osnovu podnesenih zahtjeva na propisanim obrascima. Odluke o dodjeli sredstava tekuće rezerve objavljaju se u službenim novinama federacije i kantona a svako korištenje tekućih rezervi u skladu sa čl.76. Zakona o budžetima u FBiH objavljuje se u službenim novinama FBiH odnosno službenim glasilima kantona u roku od deset dana od dana donošenja odluke vlade. Na osnovu ovoga moglo bi se konstatovati da je zadovoljen kriterij otvorenosti i transparentnosti. Izvještaji o utrošku sredstava salju se tromjesečno ministarstvu finansija koje vrši konsolidovanje istih i onda proslijedi Vladi. Vlada FBiH polugodišnje i godišnje putem izvještaja izvještava Parlament FBiH o utrošku sredstava tekućih rezervi.

2.1. Regulatorni okvir

U skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH, hitni i nepredviđeni budžetski izdaci koji se pojave u toku budžetske godine podmiruju se iz sredstava tekuće rezerve utvrđene u Budžetu.

Raspodjelu sredstava odobrava Vlada, u skladu sa Odlukom o kriterijima raspodjeli finansijskih sredstava iz "Tekuće rezerve" Budžeta Federacije BiH¹² i utvrđenim Zakonom o izvršavanju budžeta na prijedlog Ministarstva finansija.

Uštede koje se ostvare u toku fiskalne godine će se prenijeti u Tekuću rezervu Budžeta do nivoa utvrđenog Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine¹³. Premijer Vlade FBiH će

¹² Službene novine Federacije BiH", broj: 9/08,

raspolagati sredstvima iz Tekuće rezerve Budžeta do iznosa od 75.000 KM. Zamjenici premijera će raspolagati sredstvima Tekuće rezerve Budžeta do iznosa od 40.000 KM.

Zakonom o načinu ostvarivanja ušteda u Federaciji BiH privremeno u periodu trajanja Stand by aranžmana Bosne i Hercegovine sa Međunarodnim monetarnim fondom uređuje način ostvarivanja ušteda u sredstvima budžeta Federacije BiH, vanbudžetskih fondova i institucija čiji je osnivač FBiH.

Sredstva iz tekuće rezerve mogu biti odobrena ako ih predloži ministar finansija i odobri Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, ukoliko:

- Postoji hitna potreba za budžetskim sredstvima koja nisu na raspolaganju budžetskom korisniku ili nema dovoljno sredstava u svom budžetu ,uključujući transfere i preraspodjelu postojećeg budžeta budžetskog korisnika;
- Da se dodatni rashodi nisu mogli predvidjeti tokom pripreme, planiranja i izrade budžeta;
- Da potreba za dodatnim rashodima ne može biti odgođena do naredne fiskalne godine.

Da bi se dobila sredstva iz tekuće rezerve Vlade Federacije Bosni I Hercegovine, budžetski korisnik mora poslati formalni zahtjev Federalnom ministarstvu finansija u pismenoj formi (detaljnije pogledati u Prilogu: Tabela 2. i 3.).

U zahtjevu se moraju navesti razlozi zašto se sredstva ne mogu osigurati iz tekućeg proračuna, pojasniti hitnost, nepredvidivost kao i navesti procjenu vremenskog perioda za koji se smatra da će se tražena sredstva potrošiti. Iako se može steći utisak i konstatovati da je zahtjev za apliciranje za dobijanje sredstava tekuće revizije jasan i definiše koje su informacije potrebne kao ulaz za donošenje odluke o dodjeli sredstava tekuće rezerve, pojам „hitni“ je vrlo nedefiniran (nije decidno pojašnjen), zbog čega dolazi do razlika u tumačenju i isplata. Problemi se javljaju kod „razumjevanja namjene sredstava tekuće rezerve i tumačenja zakonskih odredbi „, a za pogrešno tumačenje i razumijevanje kriterija za dodjelu sredstava rezervi ne postoje konsekvene , kako kod onih koji odobravaju sredstva tako i kod korisnika sredstava.

Nakon što su sredstva odobrena budžetskom korisniku treba da ispuni tabelu - u roku od 30 (trideset) dana od momenta kada su sredstva odobrena, a nakon toga svaki mjesec dok se preostala sredstva ne utroše. Izvještaj se dostavlja Federalnom ministarstvu finansija. Federalno ministarstvo finansija će konsolidovati sve izvještaje o korištenju budžetskih rezervi¹⁴ (detaljnije pogledati u prilogu: Tabela 4. i 5.).

Na nivou kantona utrošak sredstava tekućih rezervi regulisan je Zakonima o izvršenju budžeta po pojedinim kantonima, kojima je predviđeno izdvajanje ovih sredstava do visine 3% planiranih prihoda. Uvidom u iste konstatirali smo kako svi ti zakoni predviđaju da se sredstva tekuće rezerve korite isključivo za hitne i nepredviđene izdatke koje se pojave tijekom godine, da premjeri i ministri finansija kantona mogu raspolagati sredstvima iz tekuće rezerve do iznosa utvrđenih u kriterijima koje donose Vlade kantona. Međutim kriteriji **nisu usklađeni po kantonima i utrošak istih razlikuje se od kantona do kantona**. Primjera radi Zakon o izvršenju budžeta za HBŽ regulirao je u čl.13 i 14

¹³ Službene novine Federacije BiH“, br. 19/06, 76/08, 5/09, 32/09, 51/09, 9/10, 36/10, 45/10 i 25/12

¹⁴ Čl. 34.st. 5. i 6. Zakona o budžetima Federacije Bosne i Hercegovine („Sl. Novine FBiH“, broj 19/06)

korištenje sredstava tekuće rezerve , iznos do kojeg premijer može raspolagati iznosi kvartalno 16.000 KM, a ministar finansija kvartalno do 12.000 KM.

Zakonom o izvršenju budžeta Kantona Sarajevo sredstva tekuće rezerve odobrava Vlada ali je ostavljena mogućnost čl. 4. da premijer može odobriti kvartalno do 100.000 KM (400.000 KM na godišnjem nivou). Zakonom o izvršenju budžeta Županije Posavske regulirano je da predsjednik vlade može raspolagati kvartalno do 7.500 KM (30.000 KM na godišnjem nivou) dok ministar finansija može raspolagati kvartalno do 3.750 KM (što je godišnje do 15.000 KM). Zakonom o izvršenju budžeta kantona Unsko-Sanskog regulirano je da premijer i ministar finansija mogu rapolagati sredstvima iz tekuće rezerve do iznosa utvrđenog u kriterijima koje doneše Vlada (iznos nije naveden u zakonu).

3. NALAZI

U ovom poglavlju će se prezentirati najvažniji nalazi koji se odnose na odobravanje, korištenje i izvještavanje o rezultatima korištenja sredstava tekuće rezerve za 2011., 2012., 2013. i 2014. godinu. Nalazi su predstavljeni kao odstupanje od uspostavljenih kriterija revizije, a s ciljem da ukažu da li je moguće trošiti novac na bolji ili odgovorniji način.

3.1. Analiza utroška sredstava iz budžetske rezerve-po kriteriju finasiranje hitnih i vanrednih izdataka

Zakonom je propisano da su sredstva tekuće rezerve namijenjena za hitne i nepredviđene situacije, odnosno za slučajevе koji nisu mogli biti predviđeni tijekom procesa planiranja i izrade budžeta, za izdatke koji nisu mogli biti odloženi za narednu godinu ili nisu mogli biti finansirani putem transfera ili preraspodjelom u okviru tekućeg budžeta. Odlukom o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz "tekuće rezerve" (čl.IV), propisano da se sredstva tekuće rezerve na prijedlog ministra finansija, a po odobrenju Vlade FBiH, mogu koristiti (ukoliko postoji hitna potreba za sredstvima koja nisu na raspolaganju budžetskom korisniku ili nema dovoljno sredstava u svom budžetu uključujući transfere i preraspodjelu) za dodatne rashode koji se nisu mogli predvidjeti tijekom izrade budžeta ili koji nemogu biti odgođeni do naredne fiskalne godine.

Naveli smo u prethodnom poglavlju koji su revizorski kriteriji koji će služiti za ocjenu i razradu revizijskih nalaza. Kao prvi kriterij postavljeno je finasiranja hitnih i nepredviđenih vanrednih izdataka zbog čega smo u prvom dijelu nalaza analizirane su donesene odluke o dodjeljivanju sredstava tekuće rezerve sa apektom hitnosti.

Tokom godina koje su obuhvaćene revizijom na nivou Federacije BiH, ustanovljeno je da su sredstva iz rezerve utrošena prema navedenoj strukturi:

Tabela broj 1 : Grupisani podaci o korisnicima sredstava tekuće rezerve institucija u FBiH

R.broj	Grupe	Broj korisnika u 2011.godini			UKUPNO KM
	Ukupno	17			2.617.021
R.broj	Grupe	Broj korisnika u 2012.godini	Broj korisnika u 2013.godini	Broj korisnika u 2014.godini	UKUPNO KM
1.	Rad institucija Federalnih organa	43	29	43	13.761.715
2.	Udruženja građana i kult.-umjet.društva	3	0	32	339.950
3.	Sportski klubovi i sportska udruženja	16	7	39	2.484.786
4.	Vjerske i humanitarne organizacije	7	3	10	1.023.245
5.	Pojedinci	0	1	49	952.515
	Ukupno (2011+2012+2013+2014)	69	40	173	21.179.232

*Navedeno za 2011.godinu nismo imali za prikaz u koje svrhe sredstva tekuće rezerve su podjeljena.

Iz strukture date u tabeli vidljivo je da je najveći broj korisnika sredstava tekće rezerve same institucije budžetske, sportski klubovi, vjerske i humanitarne organizacije . Vidljivo je također i trend povećavanja broja korisnika iz godine u godinu. Postavlja se pitanje koji izdaci i rashodi samih budžetskih korisnika, sportskih klubova i udruženja ili humanitarnih i vjerskih organizacija mogu biti svrstani pod pojam hitni i nepredviđeni, čime se može opravdati hitnost, čime se može opravdati da troškovi nisu mogli biti planirani i finansirani iz tekućeg budžeta ili da nisu mogli biti odloženi za iduću godinu.

Zbog očigledno nedovoljno jasno uspostavljenih kriterija, koji nisu dovoljno precizni i stoga ostavljaju prostora za njihovo različito tumačenje, veliki dio sredstava tekuće rezerve korišten za jednokratke finansijske pomoći za liječenje, socijalno ugroženim osobama, školovanje, za kulturno-umjetička društva, za teške materijalne situacije, sportskim klubovima, humanitarnim i vjerskim zajednicama, različitim udruženjima građana, provođenje raznih programskih aktivnosti, za održavanje manifestacija, jednokratke finansijske pomoći u dalnjem radu, institucijama i drugim korisnicima nižih nivoa vlasti koji se već finansiraju iz budžeta ili drugih javnih prihoda. Sredstva su dakle korištena za financiranje tekućeg poslovanja, a ne namjenski samo za namjene predviđene zakonom.

Sukladno navednoj legislativi sredstva iz tekuće rezerve mogu biti odobrena ako ih predloži ministar finansija i odobri Vlada Federacije Bosne i Hercegovine ukoliko: postoji hitna potreba za budžetskim sredstvima koja nisu na rasplaganju budžetskom korisniku ili nema dovoljno sredstava u svom budžetu, uključujući transfere, preraspodjelu budžetskog korisnika, da se dodatni rashodi nisu mogli predvidjeti tijekom pripreme , planiranja i izrade budžeta kao i da potreba za dodatnim sredstvima nemože biti odgođena do naredne fiskalne godine.

Da bi dobio sredstva iz tekuće rezerve budžetski korisnik mora poslati formalni zahtjev Federalnom ministarstvu finansija u pismenoj formi navodeći: Razloge i opravdanje zahtjeva, traženi iznos, i na osnovu čega je iznos izračunat, objašnjenje zašto je zahtjev hitan i nije se mogao predvidjeti, objašnjenje zašto dodatna sredstva ne mogu da budu uzeta iz postojećeg budžeta budžetskog korisnika, očekivani rezultati koji se žele postići korištenjem dodatnih sredstava, plan potrošnje. Korisnici sredstava tekućih rezervi formalno su postupali u skladu sa zakonskim propisima i slali su na propisanim obrascima zahtjeve za dodjelu sredstava tekućih rezervi, ali smatramo da svrha utroška tih sredstava nije u skladu sa njihovom zakonskom namjenom. Navedeno je prezentirano u tabelama br. 6, 7, 8 i 9 u prilogu izvještaja. Smatramo da ministarstvo finansija nije vršilo adekvatnu analizu zahtjeva jer su iz sredstava tekuće rezerve od 2011. godine do 2014. godine najčešće finansirane Institucije Federalnih organa, sportski klubovi i kulturno-umjetnička društva, vjerske i humanitarne organizacije, udruženja građana i kulturno-umjetnička društva i pojedinci.

U revidiranom periodu ukupno utrošena sredstva tekuće rezerve od strane institucija FBiH, iznosila su **21.179.232 KM**, što predstavlja 66 % od ukupno utrošenih sredstava tekuće rezerve. Sredstva utrošena za zakonski predviđene namjene (elementarne nepogode , hitne i nepredviđene) iznosila su **1.088.500 KM** što je samo **5,13%** (detaljnije pogledati u prilogu: Tabela 10).

Uvidom u izvještaje koja su dostavljana sukladno zakonu Federalnom ministarstvu finansija kao i u Odluke temeljem kojih su vršene isplate sredstava tekućih rezervi kod federalnih korisnika konstatirano je da sredstva tekućih rezervi nisu utrošena sukladno njihovoj zakonskoj namjeni i svrsi nego za troškove iz tekućeg poslovanja.

Od federalnih ministarstava najveći iznos sredstava tekućih rezervi potrošilo je **Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambenog-oslobodilačkog rata** u iznosu od 5.794.386 KM. Iz prezentovanih izvještaja o utrošku, vidljivo je da sredstva nisu korištena u skladu sa zakonom propisanoj namjeni jer su finansirani troškovi koji su mogli i trebali biti planirani i finansirani iz tekućeg budžeta. Primjera radi u 2012.godini finansirani su troškovi održavanja sportskih igara, jednokratne pomoći pripadnicima oružanih snaga, troškovi liječenja u iznosu od 1.569.186 KM. Tokom 2013.godine utrošeno je 3.141.200 KM za finansiranje troškova sportskih igara, revizija u oblasti braniteljsko invalidske zaštite, a tokom 2014.godine iznos od 1.084.000 KM utrošen je na ime finansiranja sportskih igara i memorijalnih turnira, nabavu motornih vozila, adaptacije prostora i sufinansiranje troškova izgradnje zgrada za branitelje (detaljnije pogledati u prilogu: Tabela broj 6).

Federalno ministarstvo kulture i sporta je na drugom mjestu sa utroškom sredstva tekuće rezerve u iznosu od 3.141.375 KM. Isto je tokom 2012. godine isplatilo 1.190.700 KM na ime nagrada sportskim savezima, klubovima, instistucijama kulture, vjerskim institucijama. Tokom 2013.godine 335.000 KM isplaćeno je kao finansijska pomoć sportskim savezima i klubovima dok je u 2014.godini isplaćeno 848.910 KM za nagrade i finansijsku pomoć sportskim savezima, klubovima, rekonstrukciju pomoćnih terena, izmirenje obaveza za festival "Sarajevska zima" itd. Sve navedeno trebalo je planirati i finansirati iz tekućeg budžeta. (detaljnije pogledati u prilogu: Tabela broj 7).

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije potrošilo je 2.751.132 KM sredstva tekuće rezerve od čega je tokom 2012.godine 152.458 KM utrošeno za troškove odvjetničkih ureda, medicinskog vještačenja i troškove stečajnih postupaka. Tikom 2013.godine utrošeno je 161.704 KM za advokatske usluge, prenos dionica, sajam energije i samo 100.000 KM za zakonom propisanu svrhu ovih sredstava, a to je sanaciju klizišta. Tokom 2014.godine utvrđen je značajniji rast utroška sredstava tekućih rezervi koji je iznosio 1.681.970 KM. Sredstva su utrošena za plaćanje staža, pomoć radnicima preduzeća u stečaju, uplata dugovanja drugih poduzeća, prevazilaženje blokada računa, refundiranje troškova arbitraže, odvjetničkih troškova, dok je samo 50.000 KM isplaćeno u skladu sa zakonskom svrhom sredstava tekuće rezerve (hitni i nepredviđeni izdaci i elementarne nepogode), a to je u ovom slučaju pomoć rudarima u rudarskoj nesreći u jami Raspotočje (detaljnije pogledati u prilogu: Tabela broj 8).

Služba za zajedničke poslove organa i tijela u FBiH, tokom revidiranog perioda utrošila je 1.583.254 KM sredstava tekućih rezervi. U 2012.godini iste su utrošile 1.409.936 KM sredstava tekuće rezerve od čega 604.727 KM za isplatu poreza na promet nekretnina, 395.000 KM za materijalne troškove 182.002 KM za troškove zakupa za smještaj federalnih ministarstava, 103.730 KM za materijalne troškove i nabavu opreme, 70.700 KM za podmirenje obaveza poduzeća „Riva Trpanj“ te 28.000 KM zakup za smještaj Ureda za suradnju i zastupanje, a 25.777 KM za troškove zakupa smještaja Ureda koordinatora Vlade FBiH u Brčkom. Tokom 2013. godine sredstva tekuće rezerve u iznosu od 48.507 KM, utrošena su za troškove postupka likvidacije –stečaja preduzeća „Riva Trpanj“ (34.450 KM), troškovi preseljenja FM rada i socijalne politike (4.621 KM) te saniranje fasade i ureda u ul.M.Tita 62 (9.436 KM). Tijekom 2014.godine Službe su potrošile 34.690 KM tekućih rezervi za troškove saniranja oštećenih fasada (10.354 KM), te plaćanje troškova zakupa skladišta za doniranu mehanizaciju (24.336 KM). Iz naprijed navedenoga vidljivo je da su sredstva rezerve potrošena za troškove koji se trebaju planirati i pokrivati iz tekućeg budžeta (detaljnije pogledati u prilogu: Tabela broj 9).

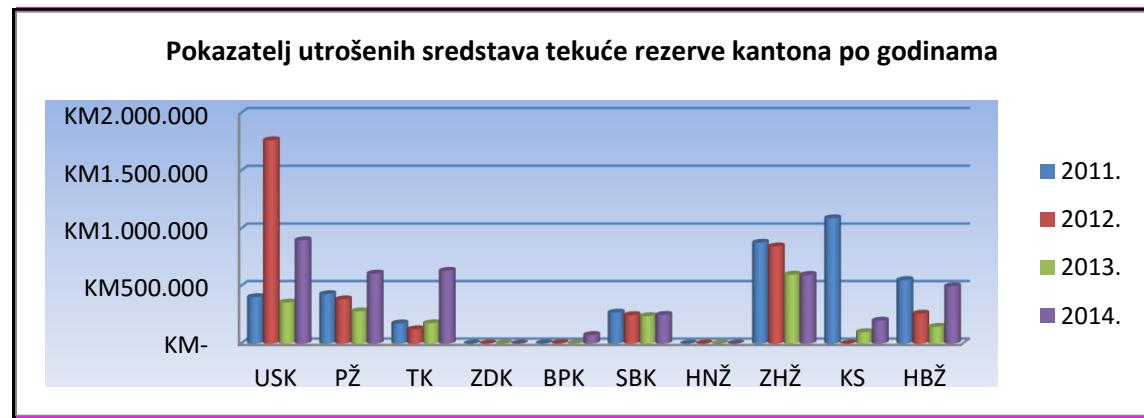

Iz tabele je vidljivo da je od ostalih budžetskih korisnika samo **Federalna uprava civilne zaštite** tokom 2014.godine utrošila 534.000 KM za pomoć saniranja šteta nastalih prirodnim nepogodama u opština kantona 10, **Federalno ministarstvo pravde** 100.000 KM u 2014.godini za pomoć nastrandajim područjima od prirodne nesreće, **Vlada FBiH** je tokom 2014.godine izdvojila 300.000 KM za nabavku građevinskog materijala –crijepa za potrebe stanovništva Općine Gračanica kao i **Federalni zavod za agropedologiju** koji je tijekom 2014.godine utrošio 54.500 KM zbog povećanog obima poslova uzrokovanih stanjem prirodne nesreće na području FBiH.

Ostali budžetski korisnici utrošili su značajna sredstva tekuće rezerve kako je to vidljivo iz tabele ,a najčešće su se sredstva dodjeljivala pojedincima kao pomoć za liječenje , školovanje ili kao nagrada za školske i sporstke uspjehe, udrugama građana i sportskim savezima i klubovima, vjerskim zajednicama za njihovo tekuće poslovanje a ne za hitne i nepredviđene događaje. **Tekuća rezerva dodjeljivala se i koristila za finansiranje aktivnosti institucija u FBiH koje su se boljim planiranjem mogle i trebale finansirati iz tekućih budžetskih sredstava. Smatramo da je jedan od razloga i nedostatak nižih provedbenih procedura kojima bi se decidno uredila namjena, uvjeti i način korištenja sredstava tekuće rezerve.**

Od ukupno utrošenih sredstava tekuće rezerve po kantonima u iznosu od **13.099.092 KM** (što predstavlja 38% od ukupno utrošenih sredstava tekuće rezerve u revidiranom periodu), za hitne i nepredviđene namjene sukaldno njihovo zakonskoj namjeni utrošeno je samo **488.430 KM**.

Tabela broj 2: Pokazatelj utrošenih sredstava tekuće rezerve kantona po godinama

U većini novac tekućih rezervi koristio se za razna socijalna davanja, pomoć za liječenje, zaostale doprinose i plaćnje staža, davanje raznim udrugama za finansiranje raznih manifestacija. Vidljivo je također tendencija rasta utroška sredstava tekuće rezerve iz godine u godinu i kod federalnih i kod kantonalnih korisnika. Izuzetak su dva kantona koji nisu koristila nikako sredstva tekuće rezerve.

Tabela broj 3. Iznos utrošenih sredstava tekuće rezerve po kantonima u KM (UKUPNO).

NAZIV INSTITUCIJE	2011. god.	2012. god.	2013. god.	2014. god.	UKUPNO	Utrošeno namjenski
UNSKO-SANSKI KANTON	404.520	1.764.702	357.141	899.047	3.425.410	128.700
POSAVSKA ŽUPANIJA	430.164	385.348	281.137	609.370	1.706.019	23.230
TUZLANSKI KANTON	175.816	124.928	176.630	633.006	1.110.380	79.000
ZENIČKO-DOBOSKI KANTON	0	0	0	0	0	0
BOSANSKO-PODRINJSKI	1.400	4.100	1.500	75.196	82.196	9.000

KANTON						
KANTON SREDIŠNJA BOSNA	269.850	248.006	238.773	249.859	1.006.488	500
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA	0	0	0	0	0	0
ZAPADNOHERCEGOVAČKA ŽUPANIJA	877.618	845.334	599.831	597.586	2.920.369	35.000
KANTON SARAJEVO	1.090.000	0	100.000	200.000	1.390.000	200.000
HERCEGBOSANSKA ŽUPANIJA	553.199	260.592	146.065	498.374	1.458.230	13.000
UKUPNO PO GODINAMA	3.802.567	3.633.010	1.901.077	3.762.438	13.099.092	488.430

Iz prezentovanih tabela vidljivo je da je u korištenju sredstava tekuće rezerve prednjači **Unsko-sanski kanton** koji je u revidiranom periodu utrošio ukupno 3.425.410 KM od čega je samo 128.700 KM utrošeno namjenski. Sredstva su korištena za finansiranje raznih projekata, udruženja, finansiranje raznih manifestacija, nabavke vozila za prijevoz učenika, vozila, nabavku avio karata i itd. Tokom 2011.godine utrošeno je 404.519,58 KM od čega je samo 10.300 KM za zakonom propisane namjene (štete od požara), dok je ostatak sredstava utrošen za realizovanje raznih projekata, pomoći socijalno ugroženim, donacije raznim udrugama građana, sportskim klubovima i savezima, vjerskim zajednicama. Tokom 2012.godine utrošak sredstava tekućih rezervi drastično se povećao i iznosio je 1.764.702 KM, od čega je najveći dio utrošen za isplate plaća i naknada dok je ostatak za razne donacije udrugama, sportskim klubovima, jednokratne socijalne pomoći. U 2013.godini potrošeno je 357.141 KM od čega samo 88.200 KM za hitne i nepredviđene izdatke u skladu sa zakonom predviđenoj namjeni ovih sredstava. U 2014.godini ponovo je vidljiv trend porasta utroška sredstava tekuće rezerve. Utrošeno je 899.047 KM od čega je samo cca 119.700 za saniranje šteta od elementarnih nepogoda(poplava) dok je ostatak utrošen za rashode koji se trebaju pokrivati iz redovitih budžetskih sredstava (nabavke, pomoći socijalno ugroženim , pomoći udrugama, vjerskim zajednicama, sportskim savezima i klubovima itd.), (detaljnije pogledati u prilogu: Tabela broj 11.).

Zapadnohercegovačka županija je od 2.920.369 KM utrošenih sredstava tekuće rezerve za zakonom propisane namjene utrošila samo 35.000 KM. Uvidom u odluke na osnovu kojih je vršena isplata sredstava tekuće rezerve konstatovano je da su se isplate vršile za uplatu doprinosa djelatnicima, pomoći pojedincima, mjesnim zajednicama, sindikatima, kulturno-umjetničkim društvima, sporstkim klubovima. Tokom 2011.godine utrošeno je 877.618 KM od čega je samo 35.000 KM utrošeno za pomoći opštinama za nepogode. U 2012.godini utrošeno je 845.334 KM, a u 2013.godini 599.831 KM sredstava tekuće rezerve za koje nam nije prezentirana struktura.

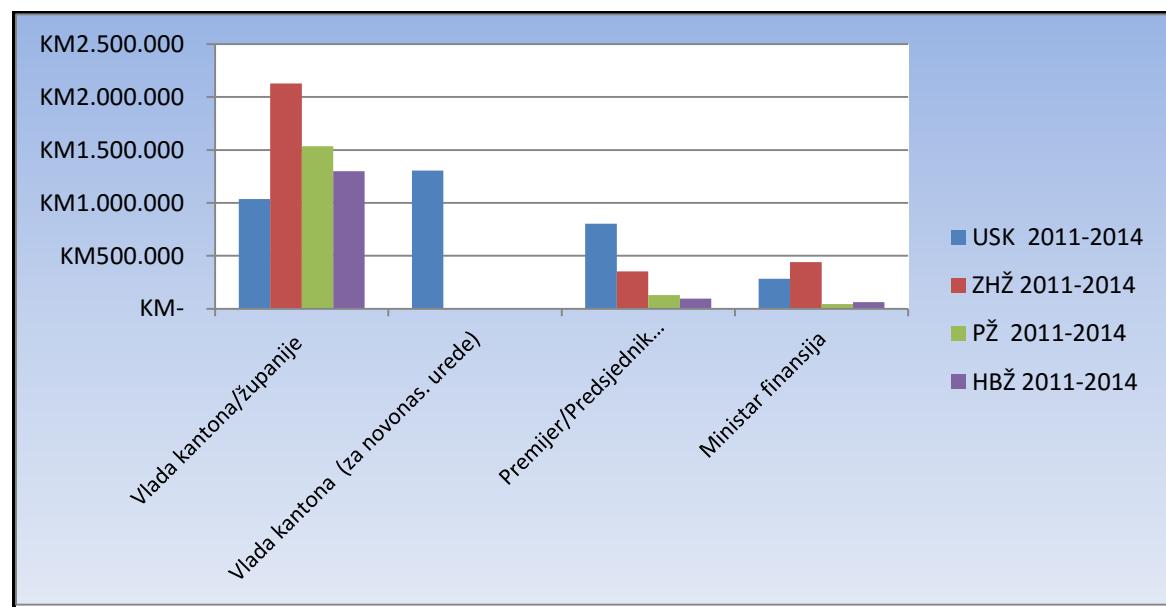
Tokom 2014.godine sva sredstva tekuće rezerve u iznosu od 597.586 KM potrošena su na razne troškove koji u skladu sa zakonom trebaju biti planirani i realizovani u okviru tekućih budžetskih sredstava (npr. uplate staža, pomoći pojedincima, pomoći udrugama građana, kulturno-umjetničkim društvima, školama , klubovima itd), (detaljnije pogledati u prilogu: Tabela broj 12.).

Posavska županija u revidiranom periodu potrošila je 1.706.019 KM od čega samo 22.500 KM u skladu sa zakonom propisanoj namjeni ovih sredstava. Uvidom u dokumentaciju vezanu za utrošak sredstava tekuće rezerve konstatovano je da je tokom 2011.godine u Županiji utrošeno 430.164 KM za jednokratne pomoći pojedincima i udruženjima građana, novčane pomoći iz oblasti poljoprivrede, kulture, dotacije neprofitnim organizacijama, sportskim klubovima, mjesnim zajednicama, opštinama za projekte prostornog uređenja, vjerkim institucijama, političkim strankama itd. U 2012.godini

isplaćeno je 385.348 KM sredstava tekuće rezerve za razne nabave, sufinansiranje projekata županijskih institucija, potpore mjesnim zajednicama i opštinama, sportskim klubovima te razne pomoći pojedincima. Niti jedna isplata ovih sredstava nije se odnosila na isplate za prirodne nesreće i elementarne nepogode. Tokom 2013.godine utrošeno je 281.137 KM, a sve za već navedene svrhe (razne jednokratne pomoći, finansiranje projekata, pomoći sportskim klubovima, udrugama, sponzoriranje manifestacija itd.), dok je tokom 2014.godine od utrošenih 609.370 KM samo 22.500 KM utrošeno za saniranje šteta od poplava. (detaljnije pogledati u prilogu: Tabela broj 13.).

Hercegbosanska županija je od ukupno utrošenih sredstava tekuće rezerve u iznosu od 1.458.230 KM u revidiranom razdoblju od 4 godine, samo 13.000 KM utrošila za zakonom propisane namjene. Tokom 2011.godine utrošeno je 553.199 KM sredstava tekuće rezerve za isplate plaća i naknada djelatnicima kantonalnih institucija, pomoći pojedincima za troškove liječenja, nabave vozila, pomoći udrugama građana, kulturno-umjetničkim društvima, sportskim klubovima itd. U 2012.godini utrošeno je 260.592 KM (također samo za razne pomoći, nabavke goriva, medicinske opreme, pomoći klubovima i td.), u 2013.godini 146.065 KM (za troškove reprezentacije, nabavu informatičke opreme, jamčevine, izmirenje kamata i dr. troškovi koje se moraju izmirivati samo iz tekućeg budžeta. Uvidom u odluke temeljem kojih su se sredstva tekuće rezerve isplaćivala tokom 2014.godine u iznosu od 498.374 KM konstatovano je da se između ostaloga vršilo sponzoriranje maturalnih večeri srednjim školama, razni sajmovi, nabavke lož ulja, pomoći privatnim firmama, što nije sukladno zakonski određenoj namjeni ovih sredstava. (detaljnije pogledati u prilogu: Tabela broj 14.).

Tabela broj 4. : Pokazatelj utrošenih sredstava tekuće rezerve za 4 kantona za period 2011.-2014. godina

Kanton Sarajevo je u revidiranom periodu ukupno utrošio sredstva tekuće rezerve u iznosu od 1.390.000 KM, od kojih je samo 100.000 KM utrošeno u skladu sa zakonom propisanoj namjeni. Tokom 2011.godine iz sredstava tekućih rezervi izvršeno je pokrivanje gubitka u poslovanju KJKP Toplane (1.000.000 KM), transferi neprofitnim organizacijama (65.000 KM) i isplaćene podrške sportskim klubovima (25.000 KM). U 2012.godini nije bilo utroška dok je tokom 2013.godine isplaćeno za pomoć KB „Dr.Irfan Ljubijankić“u Bihaću (100.000 KM). Od isplate tokom 2014.godine

jedino je isplata inicijalnih sredstva za izgradnju stambenih objekata (100.000 KM) za stanovnike poplavljenih područja u kantonu u skladu sa zakonskom namjenom ovih sredstava, što nije slučaj sa isplatom stipendija za djecu poginulih rudara u Republici Turskoj (20.000 KM) kao i isplata pomoći za prevazilaženje teške ekonomске situacije u Agenciji za privatizaciju KS (80.000 KM).

Tuzlanski kanton od ukupno utrošenih sredstava tekuće rezerve u iznosu odd 1.110.380 KM za zakonom utvrđene namjene utrošio je samo 79.000 KM. Ostala sredstva utrošena su za nabavke opreme, namještaja, isplate socijalne pomoći, uplate doprinosa, sufinansiranje prijevoza učenika i dr.odnosno za isplate koje se trebaju finansirati iz redovitih sredstava budžeta.

Kanton Središnja Bosna je od ukupno utrošenih sredstava tekuće rezerve u iznosu od 1.006.488 KM samo 500 KM utrošio za zakonski odobrene namjene, a ostatak je utrošio na pomoći u liječenju, potporama za ublažavanje teške materijalne situacije, pomoći udrugama i sl.

Bosansko-podrinjski kanton je u revidiranom periodu utrošio 82.196 KM sredstava tekuće rezerve od čega je samo 9.000 KM utrošeno namjenski i sukladno zakonu. Ostala sredstva isplaćivana su raznim sportskim klubovima, udrugama i neprofitnim organizacijama, jednokratne pomoći na ime nagrade.

Napominjeno da Zeničko-dobojski kanton kao i Hercegovačko- neretvanska županija nisu koristile sredstva tekuće rezerve u revidiranom periodu.

Iz gore navedenog može se konstatovati da **raspoređivanje sredstava tekućih rezervi u FBiH ne zadovljava prvi kriterij revizije- finasiranje hitnih i vanrednih izdataka i ne može se u najvećem dijelu opravdati dodjela navedenih sredstava.**

3.2. Kriterij transparentnosti i otvorenosti kod dodjele sredstava tekuće rezerve

Drugi kriterij transparentnosti i otvorenosti samo je djelomično ili možemo reći formalno ispunjen. Naime obaveza ministarstva finansija je da prikuplja zahtjeve za dodjelom sredstava tekuće rezerve što ministarstvo i obavlja. U skladu sa zakonom ministarstvo prikuplja iste, analizira zahtjeve budžetskih korisnika za dodjelom sredstava tekuće rezerve ali nismo uvjereni da je ta analiza kvalitetna budući da se najveći dio sredstva dodjeljuje (kako smo u prethodnom pasusu naveli) korisnicima čiji zatjevi u najvećem dijelu ne zadovoljavaju kriterije na osnovu kojih se ova sredstva trebaju odobravati. Mišljenja smo da ministarstvo nije na kvalitetan način vršilo analizu zahtjeva za dodjelom sredstava tekuće rezerve jer su se sredstva dodjeljivala za namjene koje se moraju finansirati iz tekućih budžeta korisnika, za namjene koje su se boljim planiranjem trebale predvidjeti u budžetima, odnosno većina zahtjeva za izdvajanje iz sredstava tekuće rezerve je neopravdana. Ministarsvo je vodilo evidenciju o zaprimljenim ,odobrenim i odbijenim zahtjevima a korisnici su u skladu sa zakonom dostavljali Ministarstvu pismene izvještaje o utrošku. Ministarstvo finansija je kvartalno sačinjavalo izvještaje o utrošku sredstava tekućih rezervi i dostavljalo ih Vladi FBiH, koja je o istom polugodišnje i godišnje izvijaštava Parlament FBiH.

Međutim smatramo da se izvještaji rade samo formalno, kako bi se zadovoljila forma koju zahtjeva Odluka o procedurama za dodjelu finansijskih sredstava iz tekuće rezreve. Odlukom je

propisano da su korisnici dužni osigurati zakonito i namjensko trošenje sredstava tekuće rezerve, ali nisu propisane nikakve odgovornosti i konsekvene za ne postupanje u skladu sa istom.

3.3. Nadzor i izvještavanje

Nadzor podrazumijeva sistematsko prikupljanje zahtjeva i informacija o traženju sredstava iz tekuće rezerve u skladu sa unaprijed postavljenim ciljevima i indikatorima uspješnosti. Nadzor je podloga za vrednovanje što podrazumijeva ocjenu rezultata naspram postavljenih ciljeva .

Vlada FBiH je Odlukom o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz „Tekuće rezerve“ Budžeta FBiH propisala, da budžetski korisnici podnose ministarstvu zahtjeve za dodjelu sredstava iz tekuće rezerve.

Također, u skladu sa navedenom odlukom, ministarstvo finansija je u obavezi da vodi evidenciju o zaprimljenim, odobrenim i odbijenim zahtjevima budžetskim korisnicima. Isto postupa u skladu sa navedenom odlukom u dijelu evidentiranja zahtjev ali smatramo međutim da nadzor od strane Federalnog ministarstva finansija kao i kantonalnih ministarstava finansija nije adekvatan odnosno u najvećem broju slučajeva je to samo formalni nadzor. Smatramo da Vlada FBiH Odlukom o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz tekuće rezerve budžeta FBiH, nije jasno i decidno odredila pojam hitnosti i opravdanosti zahtjeva za dodjelu sredstava tekuće rezerve, da nije propisala obvezu analiza i izvještaja o efikasnosti utroška sredstava.

Ukoliko bi se radile kvalitetne analize efekata smatramo da bi bio ekonomičniji, efikasniji i efektivniji utrošak istih. Vlada nije zakonskim propisima niti propisala konsekvene i sankcije za korisnike koji nisu utrošili sredstva tekućih rezervi u skladu sa njihovom zakonskom namjenom iako su isti u skladu sa zakonom dužni osigurati zakonsko i namjensko korištenje sredstava tekućih rezervi. Federalno ministarstvo finansija ima obavezu konsolidovanja svih prikupljenih izvještaja koje dostavlja tromjesečno Vladi. Vlada polugodišnje dostavlja Parlamentu izvještaje o korištenju budžetskih rezervi.

4. ZAKLJUČCI

Ured za reviziju izvršio je reviziju upravljanja tekućom rezervom u javnom sektoru u FBiH sa aspekta ekonomičnosti, efektivnosti i efikasnosti i transparentnosti namjene istih. Kako se radi o velikom broju subjekata, i o periodu od četiri godine u kojem je donesen veliki broj odluka o raspodjeli istih, revizija je rađena temeljem uzorka. Analiza provedena na odabranom uzorku omogućila je procjenu načina upravljanja tekućom rezervom u javnom sektoru u FBiH.

Provedenom revizijom utvrđene su značajne slabosti u upravljanju tekućom rezervom u javnom sektoru u FBiH. Utvrđeno je, „nerazumijevanje“ namjene korištenja sredstava tekuće rezerve, različitog tumačenja zakonskih odredbi, načina raspodjele kao i kontrole utroška i izvještavanja o utrošku. Kriteriji za raspoređivanje sredstava tekuće rezerve nisu dovoljno jasni sudeći po iznosima koji se troše za „hitne i nepredviđene izdatke“, a nepostojanje nižih provedbenih akata i naputaka također pogoduje „nerazumijevanju“ svrhe i namjene ovih sredstava.

Utvrđeno je da je veći dio ovih sredstava utrošen na razne isplate djelatnicima, pomoći pojedincima, udrugama, sportskim klubovima, vjerskim i humanitarnim organizacijama, za svrhe koje bi se trebale financirati iz redovitog tekućeg budžeta. Najveći dio isplata iz tekućih rezervi nije u skladu sa zakonom poropisanom svrhom istih.

O utrošku sredstava sačinjavaju se izvještaji, koja se dostavljaju nadležnim ministarstvima finansija i Vladi odnosno kantonalnim Vladama, pa bi se moglo zaključiti da se istim raspolaze donekle transparentno. Međutim smatramo da je ovakav način izvještavanja samo puko zadovoljavanje forme bez ulaženja u suštinu, jer se izvještaji ne analiziraju, ne analizira se efekat utrošenih sredstava i ne sankcioniše se u konačnici nezakonito korištenje sredstava tekuće rezerve. Ovakav način postupanja nije u skladu sa opredjeljenjem vlasti u FBiH niti je usmjeren prema smanjivanju neproduktivne javne potrošnje i deficitu a na ovakav način stvaraju se uslovi za korupciju odnosno iskorištavanje javne pozicije za postizanje koristi za sebe ili druge.

Zaključci do kojih je došao revizorski tim provedenom analizom dali su odgovore na postavljena revizijska pitanja, i to:

4.1. Sredstvima tekuće rezerve nisu finansirani hitni i izvanredni izdaci i programi od javnog interesa

Po svom zakonskom temelju sredstva tekuće rezerve trebala bi biti korištena samo za hitne i nepredviđene izdatke(elementarne i druge nepogode), koje u slučaju izostanka finansiranja mogu imati posljedice za društvo. Sredstva tekuće rezerve u najvećem dijelu korištena su za finansiranje tekućih izdataka , isplate troškova iz redovitog poslovanja , razne nabavke, te finansiranje raznih udruga, sportskih klubova, vjerskih, humanitarnih organizacija te pojedinaca koji se finansiraju i iz redovitih sredstava budžeta. Također, izostanak komunikacije i razmjene podataka između federalnih institucija, nepostojanje provedbenih akata i izostanak adekvatnog nadzora i mjera sankcioniranja koji dovode do podržavanja ovakve prakse , do neprimjerenog trošenja javnog novca koje ostavljaju prostor za rast korupcije.

4.2. Sredstvima tekuće rezerve ne raspolaže se efikasno

Odluka o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava tekuće rezerve ne daje jasne i decidno navedene kriterije utroška sredstava što onda iz čega onda proizilaze različita tumačenja te otvaraju put prema korupciji i netransparentnosti korištenja navedenih sredstava. Dosadašnje prakse raspodjele i korištenje sredstava tekuće rezerve onemogućavaju provedbu finansijskog upravljanja u skladu sa načelima ekonomičnosti, efikasnosti ili efektivnosti i transparentnog trošenja javnog novca, što za posljedicu ima da se sredstvima tekuće rezerve ne finansiraju i ne smanjuju posljedice elementarnih nepogoda (nedavnih poplava i klizišta) kao hitne i nepredviđene potrebe od javnog interesa, već se finansiraju različite udruge, sportski klubovi, vjerske i humanitarne organizacije i pojedinci.

4.3. Kontrola raspodjele i utroška sredstava tekuće rezerve vrši se formalno

Federalno ministarstvo finansija sačinjava kvartalne izvještaje koji se dostavljaju Vladi a polugodišnje i godišnje izvještaje o utrošku sredstava rezervi i Parlamentu. Zakonom o izvršenju budžeta kao i odlukom o kriterijima raspodjele sredstava tekuće rezerve propisano je samo da će Federalno ministarstvo finansija analizirati zahtjeve za sredstvima tekuće rezerve kao i da će kvartalno izvještavati Vladi, a polugodišnje i godišnje Parlament o utrošku ovih sredstava. Međutim nakon provedene revizije možemo konstatovati da se ove kontrolne aktivnosti provode samo formalno od strane Ministarstva finansija (priklupljanjem zahtjeva i konsolidiranjem izvještaja), bez analiziranja efekata iskorištenih sredstava i izvještavanja Vlade i Parlamenta o istom, što ne osigurava dokaze o namjenskom i transparentnom korištenje istih. Isto je provodilo određene ograničene kontrolne aktivnosti koje međutim nisu osigurale namjensko i transparentno korištenje ovih sredstava. Ministarstvo bi trebalo osigurati da se sredstva tekuće rezerve u skladu sa njihovom stvarnom, zakonski propisanom namjenom koriste za hitne i nepredviđene situacije (elementarne i prirodne nepogode), čiji izostanak finansiranja bi imao negativne društvene posljedice. Nepropisivanje sankcija za nemamjensko i netransparentno trošenje sredstava tekuće rezerve otvara mogućnost selektivnom pristupu odobravanja zahtjeva, stvaranju finansijske nediscipline i podržavanje nemamjenskog trošenja javnih sredstava.

5.PREPORUKE

Ured za reviziju institucija u FBiH proveo je reviziju učinka koja se odnosi na upravljanje tekućom rezervom u javnom sektoru FBiH u razdoblju od 2011.-2014.godine.

Nadležne institucije ne poduzimaju aktivnosti koje bi dovele do smanjenja izdataka tekuće rezerve, ne poduzimaju se aktivnosti na povećanju transparentnosti ili aktivnosti na smanjenju budžetskog deficita. Provedenom revizijom stekli smo uvjerenje da proces raspodjele i korištenja sredstava tekuće rezerve ne osigurava temeljnu pretpostavku transparentnosti, namjenskog i efikasnog trošnja javnog novca. Javna sredstva iskazana u Budžetu kao sredstva tekuće rezerve, koja se sukladno zakonu koriste samo za hitne i nepredviđene rashode nisu korištena za finansiranje hitnih i nepredviđenih rashoda, izvanrednih situacija ili neočekivanih događaja. Sredstva tekuće rezerve koriste se kao paralelni budžet za pokrivanje rashoda koji nisu pokriveni tekućim budžetom što samo povećava ionako veliki deficit u FBiH.

Identifikovane su nepravilnosti, odnosno u najvećem dijelu nemajensko trošenje sredstava. Implementiranjem navenih preporuka povećala bi se ekonomičnost, efikasnost i efektivnost ovih sredstava, a što u konačnici cilj preporuka jeste da se uklone uočeni nedostaci i slabosti, i da se na taj način omogući efikasnije korištenje sredstava. Tekuće rezerve.

U nastavku, Ured za reviziju institucija u FBiH daje određene preporuke koje institucijama FBiH i kantonalnim korisnicima mogu pomoći u uređenju ove oblasti.

Preporuke Vladi FBiH i kantonalnim Vladama:

- Utvrditi i jasno definisati oblasti od posebnog javnog interesa koji se mogu finansirati iz sredstava tekućih rezervi.
- U Odluci o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz „tekuće rezerve“ budžeta FBiH, decidno navesti, koje nepredviđene, vanredne situacije ili neočekivani događaji opravdavaju traženje, odobravanje i korištenje sredstava tekuće rezerve, kako ne bi dolazilo do različitog tumačenja od strane korisnika ovih sredstava.
- Razmotriti da se u okviru Zakonske regulative (koja reguliše korištenje sredstava tekuće rezerve) utvrde i sankcije za netransparentno i nezakonito korištenje istih, a sve u cilju osiguranja dosljedne primjene važećih propisa vezanih za korištenje istih kao i realizovanja obaveze Vlade FBiH o smanjenju neproduktivne javne potrošnje.

Preporuke Federalnom ministarstvu finansija i kantonalnim ministarstvima finansija:

- Sredstva tekuće rezerve odobravati samo za hitne i nepredviđene događaje i situacije koje se ne mogu planirati(elementarne i prirodne nepogode i nesreće), na transparentan način i u skladu sa Zakonom .
- Utvrditi jasne kriterije u pogledu namjene, uvjeta korištenja i načina izvještavanja o utrošku sredstava tekuće rezerve kao i pravila koja će biti u funkciji onemogućavanja koruptivnih radnji i onemogućavanja iskorištavanja javne pozicije za postizanje neprimjerene koristi za sebe i druge.
- Vršiti kvalitetniju analizu podnesenih zahtjeva za korištenje sredstava tekuće rezerve temeljem kojih se odobravaju ista.

- Uspostaviti efikasne mehanizme kontrole i nadzora procesa odobravanja i korištenja sredstava tekuće rezerve.
- Uspostaviti efikasnu funkciju izvještavanja o efektima korištenja sredstava tekuće rezerve.

Preporuke korisnicima sredstava tekuće rezerve (federalnim i kantonalnim korisnicima)

- Sredstva tekuće rezerve koristiti samo za zakonom utvrđene namjene, za hitne i nepredviđene događaje koji se ne mogu planirati.
- Planiranje budžeta vršiti na javno odgovoran način zasnovano samo na stvarnim potrebama i mogućnostima.

Tim za reviziju učinka:

Dubravka S. Barbarić

Amela Bungur

PRILOZI

Prilog broj 1: Grupisani podaci o korisnicima sredstava tekuće rezerve za Federalni nivo

R.broj	Grupe	Broj korisnika u 2011.godini	Sredstva
	Ukupno	17	2.617.021
R.broj	Grupe	Broj korisnika u 2012.godini	Sredstva
1.	Rad institucija Federalnih organa	43	4.540.647
2.	Udruženja građana i kulturno-umjetnička društva	3	130.000
3.	Sportski klubovi i sportska udruženja	16	987.500
4.	Vjerske i humanitarne organizacije	7	466.100
5.	Pojedinci	0	0,00
	Ukupno	69	6.124.247
R.broj	Grupe	Broj korisnika u 2013.godini	Sredstva
1.	Rad institucija Federalnih organa	29	4.528.555
2.	Udruženja građana i kulturno-umjetnička društva	0	0,00
3.	Sportski klubovi i sportska udruženja	7	534.376
4.	Vjerske i humanitarne organizacije	3	136.550
5.	Pojedinci	1	1.200
	Ukupno	40	5.200.681
R.broj	Grupe	Broj korisnika u 2014.godini	Sredstva
1.	Rad institucija Federalnih organa	43	4.692.513
2.	Udruženja građana i kulturno-umjetnička društva	32	209.950
3.	Sportski klubovi i sportska udruženja	39	962.910
4.	Vjerske i humanitarne organizacije	10	420.595
5.	Pojedinci	49	951.315
	Ukupno	173	7.237.283
	UKUPNO(2011,2012,2013, 2014.godina)		21.179.232

Napomena: podaci koji su dostavljeni za 2011.godinu bili su u ukupnom iznosu , navedene samo institucije.

Tako da revizijski tim nije mogao grupisati kao što je navedeno za ostale godine.

Prilog broj 2 : Zahtjev za sredstva iz fonda tekućih rezervi

BUDŽETSKI KORISNIK: (Upisati puni naziv budž.korisnika)	
PROGRAM: (Ovdje navesti):	
Naziv programa (zahtjev za)	
Odobreni iznos u budžetu	
Zadnji iznos izvršenja (do danas)	
SVRHA:	
ZAHTJEVANI IZNOS: Priložite objašnjenje izračunavanja traženog KM (zatjevanog) iznosa.	
OBJAŠNJENJE ZAHTJEVA: (Navesti razloge i opravdanje zahtjeva)	
HITNO: (Objasniti zašto je potreba za sredstvima hitna i zašto se ne može odgoditi do naredne god.)	
NEPREDVIĐENOST: (Objasniti zašto potreba za sredstvima nije bila predviđena tokom dostavljanja konačnih zahtjeva budžetskih korisnika)	
IZVOR FINANSIRANJA: (Objasniti zašto izvor sredstava ne može biti trenutni budžet budžetskog korisnika (iz nepotrešenih sredstava,transfera ili preraspodjele))	
PLAN RASHODA: KM (Također ,unijeti pod –ekonomske kategorije , u slučaju:	
Naziv programa da su Vam poznate(Navesti naziv programa)	
Plate i nadoknade	
Roba i usluge	
Kapital	
Subvencije i transferi	
Ukupni zahtjevani iznos	
PROCJENJENI VREMENSKI PERIOD: (Navesti vremenski period za koji se smatra da će se sredstva potrošiti. Također, navesti procjenu mjesecnih rashoda)	
ODOBRENJE OD STRANE MINISTRA BUDŽETSKOG KORISNIKA	

Ime : (štampana slova)	
Potpis:	
Datum:	

Prilog broj 3 : Zahtjev za sredstva iz fonda tekućih rezervi: analiza MF

DA LI JE ZAHTJEV HITAN?	DA/NE [Navedi razlog]	
JE LI ZAHTJEV MOGAO BITI PREDVIĐEN?	DA/NE [Navedi razlog]	
DA LI SE ZAHTJEV MOŽE FINANSIRATI IZ POSTOJEĆEG BUDŽETA BUDŽETSKOG KORISNIKA?	DA/NE [Navedi razloge; Koristite posljednje izvještaje o izvršenju budžeta iz Trezora, Navesti nepotrošena sredstva iz postojećih programa ili drugih programa koja bi se mogla koristiti]	
DA LI JE OBRAČUNATI IZNOS ISPRAVAN?	DA/NE [Navedi razloge. Proveriti način obračuna. U slučaju da je obračun neispravan ili neopravdan, napravite alternativni obračun]	
PREPORUKA MINISTARSTVA FINANSIJA MINISTRU FINANSIJA I/ILI VLADI	ODOBRENO/NIJE ODOBRENO KUPNO: PLATE I NADOKNADE ROBA I USLUGE KAPITAL SUBVENCIJE I TRANSFERI KOMANTAR: ako je potreban	KM 0 0 0
MINISTAR FINANSIJA	ODOBRENO/NIJE ODOBRENO IZNOS:XX KM i komentar ako je potreban POTPIS: DATUM:	

Vlada i/ili ovlašteni Ministar samo za korištenje

ZAHTJEV:	ODOBRENO/NIJE ODOBRENO IZNOS: X KM KOMENTAR: ako je potreban
POTPIS:	
DATUM:	

Prilog broj 4 : Mjesečni izvještaj budžetskog korisnika o iskorištenosti sredstava iz fonda tekućih rezervi**IZVJEŠTAJ ZA MJESEC:** [Navesti mjesec]

NAZIV PROGRAMA:Odobreni iznos [navesti ime]	Iznos potrošen u [navesti mjesec]	Ukupno potrošeno do danas (I)	Procenat od potrošenih sredstava
KM KM KM %			
Plate i nadoknade			
Robe i usluge			
Kapital			
Subvencije i transferi			
UKUPNO			

(1)Ukupni zbirni iznos sredstava potrošenih u godini do sada

VREMENSKI OKVIR [Navesti razloga za sve razloge odstupanja od onoga što je **POTROŠNJE SREDSTAVA:** navedeno u zahtjevu za sredstva u "Prilogu 1" "Procijenjeni vremenski period"]**REZULTATI OSTVARENİ****POTROŠNJOM SREDSTAVA:** [Unijeti listu rezultata i usluga od strane korištenih sredstava]**ODOBRENJE OD STRANE MINISTRA BUDŽETSKOG KORISNIKA**

Ime: (štampana slova)	
Potpis:	
Datum:	

Prilog broj 5 : Mesečni/kvartalni izvještaj ministarstva finansua o potrošenim sredstvima iz fonda za tekuće rezerve za vladu/parlament

1. NOVA ODOBRENJA	Zahtjevani iznos (KM)	Odobreni iznos (KM)	Sažetak razloga za zahtjevana sredstva i objašnjenje odobrenog iznosa
Nazivi budžetskih korisnika:	0	0	
a. Navesti naziv	0	0	
b. Navesti naziv	0	0	
UKUPNO-NOVA ODOBRENJA ZAHTJAVA	0	0	

UKUPNO-RANIJE ODOBRENO PRVOBITNI IZNOS SREDSTAVA**BILANS PREOSTALIH SREDSTAVA**

2. ODBIJENI ZAHTJEVI	Zahtjevani iznos (KM)	Sažetak razloga za neodobravanje zahtjeva
Nazivi budžetskih korisnika:		
c. Navesti naziv		
d. Navesti naziv		
UKUPNO-NOVI ODBUENI ZAHTJEVI		

Prilog broj 6 : Federalno ministarstvo za pitanje boraca ,invalida odbramb.oslobodičakog rata

R.broj	IZNOS SREDSTAVA	SVRHA UTROŠKA SREDSTAVA			
2011.	0				
	0				
2012.	50.000	Troškovi održavanja 8.sportskih igara RVI BiH			
	30.000	Finansiranje troškova liječenja i operacije u inostranstvu			
	20.000	Troškovi tradicionalnog druženja Zlatnih Ijljana			
	70.000	Troškovi održavanja 9.sportskih igara RVI BiH			
	699.593	Jednokratna pomoć pripadnicima Oružanih snaga BiH koji su otp.			
	699.593	Jednokratna pomoć pripadnicima Oružanih snaga BiH koji su otp.			
	1.569.186				
2013.	1.394.070	Novčana podrška otpuštenim pripadnicima OS			
	1.000.000	Revizija u oblasti boračko-invalidske zaštite			
	7.130	Novčana podrška za 8 otpuštenih pripadnika OS			
	60.000	Troškovi 10.sportskih igara RVI BiH			
	40.000	Troškovi 13.sportskih igara HVO HB			
	300.000	Troškovi provođenja revizije bor.-invalidske zaštite			
	340.000	Revizija u oblasti boračko-invalidske zaštite			
	3.141.200				
2014.	180.000	Nab.mot.vozila za reviz. timove koji su angaž.na prov.Rev.iz oblasti bor.-inv.zaštite			
	40.000	Finansiranje troškova tradic. druženja povodom Dana Zlatnih Ijljana			
	60.000	Finansiranje troškova 11.sportskih igara RVI BiH			
	40.000	Finansiranje troškova 15.sportskih igara HIVDR-e HVO HB			
	30.000	Finansiranje troškova tradic.druženja povodom Dana Udruge NRO HVO FBiH			
	200.000	Sufinansiranje troškova završetka boračke zgrade u Bihaću			
	500.000	Nabavka putničkih automobila za RVI 100 % I grupe			
	3.000	Finan.pomoć za održ.XII memorijalnog bokserskog turnira „Mustafa Hajrulahović – Talijan“			
	31.000	Adaptacija poslovног prostora u ulici Hamdije Kreševljakovića 98a			
	1.084.000				
UKUPNO	5.794.386				

Prilog broj 7. Federalno ministarstvo kulture i sporta

R.broj	IZNOS SREDSTAVA	SVRHA UTROŠKA SREDSTAVA			
2011. g.	75.000				
	84.065				
	200.000				
	28.000				
	100.000				
	100.000				
	100.000				
	60.000				
	19.700				
	766.765				
2012.	50.000	Pomoć Zemaljskom muzeju BiH			
	118.200	Izgradnja Župne crkve Sv.Ignacija na Grbavici			
	80.000	Za mušku rukometnu reprezentaciju BiH			
	97.500	Nagrada reprezentaciji BiH u sjedećoj odbojci			
	225.000	Finansijska pomoć institucijama kulture i sporta			

	50.000	Potpore Društvu pisaca BiH		
	30.000	Nagrađ.sporti.iz FBiH koji su se kval.za Olimpijadu		
	55.000	Pomoć Paraolimpijskom komitetu BiH za igre		
	15.000	Nagrada „Šahovskom klubu – Široki Brijeg“		
	130.000	Nagrada za zlatnu medalju na Paraolimpijskim igrama		
	50.000	Za Međureligijsko vijeće		
	80.000	Za rekonstrukciju Nogometnog kampa „Široki Brijeg“		
	15.000	Nagrada ženskom NK SFK 2000		
	15.000	Nagrada stonoteniskom klubu Vogošća		
	150.000	Za završetak II faze obnove Vijećnice		
	30.000	Nagrada Judo klubu Nipon		
	1.190.700			
2013.	300.000	Pomoć Rukometnom savezu BiH		
	20.000	Finansijska pomoć Judo Savezu Federacije BiH		
	15.000	Nagrada FK „Željezničar“ iz Sarajeva		
	335.000			
2014.	10.000	Pripr.i održ.Svečane akademije povodom 40.god.osnivanja Internaci. lige humanista		
	4.500	Nagrada Atletskom savezu Bosne i Hercegovine		
	41.250	Nagrada Judo savezu Federacije BiH		
	5.000	Nagrada Stonoteniskom klubu Mostar		
	5.000	Nagrada Skijaškom savezu Federacije BiH		
	67.500	Nagrada Savezu sjedeće odbojke BiH		
	15.000	Nagrada Hrvatskom ženskom rukometnom klubu „Zrinjski“		
	12.000	Nagrada Atletskom invalidskom klubu „Čelik“		
	11.250	Nagrada Taekeondo klubu „Zlatni Ijljani“		
	6.000	Nagrada Atletskom savezu BiH		
	15.000	Nagrada Atletskom savezu BiH		
	5.000	Nagrada Stonoteniskom klubu „Spin 2012“		
	9.410	Za troškove liječenja Adisi Jusufović		
	10.000	Finansijska pomoć Rukometnom savezu BiH		
	60.000	Finansijska podrška za neplaćene doprinose JU Narodno pozorište u Mostaru		
	200.000	Učešće muške seniorske rukometne repr.BiH na svjetskom prvenstvu – Katar 2015		
	20.000	Rekonstrukcija pomoćnog terena stadiona 7.april Nogomet.kluba Bosna iz Visokog		
	30.000	Pomoć Teniskom savezu BiH u realizaciji finalnog Davis Cup meča BiH-Litvanija		
	140.000	Nagrada Savezu sjedeće odbojke BiH za osvojeno I mjesto na Svje. prvenstvu 2014.g.		
	4.500	Nagrada Atletskom savezu BiH za postavljeni državni rekord		
	15.000	Nagrada košar. ženskom klubu „Čelik“ iz Zenice za osvojeno I mjesto u prvenstvu BiH		
	10.000	Nagrada Malonog.klubu „Centar“ iz Sarajeva za osv. I mjesto u Premjer Fustal ligi BiH		
	5.000	Finansijska pomoć za Klub dizača tegova „Željezničar“ iz Sarajeva		
	10.000	Finansijska pomoć za WKF Karate savez FBiH		
	30.000	Finansijska pomoć Atletskom savezu Bosne i Hercegovine		
	7.500	Nagrada za Džudo savez FBiH za osvojeno III mjesto na Evropskom džudo prvenstvu		
	100.000	Izmirenje obaveza iz prethodnih godina Inernacionalnom festivalu „Sarajevska zima“		
	848.910			
UKUPNO	3.141.375			

Napomena: U podacima koji su dostavljeni za 2011.godinu dani su finansijski pokazatelji bez opisa svrhe utroška sredstava tekuće rezerve.

Prilog broj 8. Federalno ministarstvo energije,rudarstva i industrije

R.broj	IZNOS SREDSTAVA	SVRHA UTROŠKA SREDSTAVA			
2011.	255.000				
	500.000				
	755.000				
2012.	16.518	Usluge Odvjetničkog društva „Wengwr&Vieli“			
	80.000	Troškovi stečajnog postupka PD „Vranica“d.d.			
	15.500	Usluge Odvjetničkog društva „Wengwr&Vieli“			
	40.440	Troškovi Medicinskog vještačenja za radnike "Borac" Tr.			
	152.458				
2013.	23.704	Troškovi prenosa dionica Hidrogradnja na Vladu			
	23.000	Advokatske usluge „Wengwr&Vieli“			
	15.000	III Međunarodni sajam energije ENERGA 2013			
	100.000	Sanacija klizišta Bogatići			
	161.704				
2014.	318.000	Uvezivanje neuplać. dijela staža uposlen.JP"Komos" d.d. Mostar			
	60.000	Pomoć radnicima privrednog društva „Vranica“ d.d. Sarajevo u stečaju			
	54.238	Uvezivanje neplać.dijela staža zaposl.Konfekcije „Borac“ d.d.Zenica-u stečaju			
	250.000	Sredstva za registraciju i početak rada Agencije za reviziju privatiz. u FBiH			
	588.314	Uplata dugovanja privrednih društava prema Fondu PIO/MIO (Pretis,Zrak,Vitezit)			
	150.000	Prevaz.prob.blokade računa i nast.prov.plana kons.,Unis Pretis" d.o.o. Sarajevo			
	50.000	Pomoć por.pog.rudara u rudarskoj nesreći u RMU Zenica d.o.o.u jami Raspotoče			
	3.279	Plaćanje računa Arbitražne advokatske kuće „Wengwr&Vieli“ Ltd. Iz Ciriha			
	204.225	Izmirenje dugovanja po osnovu neupl.doprinos za PIO/MIO-PS „Vitez“ d.o.o. Vitez			
	3.914	Refundiranje troškova za ICC arbitražu Agencije za privatizaciju			
	1.681.970				
UKUPNO	2.751.132				

Napomena: U podacima koji su dostavljeni za 2011.godinu dani su finansijski pokazatelji bez opisa svrhe utroška sredstava tekuće rezerve.

Prilog broj 9. Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH

R.broj	IZNOS SREDSTAVA	SVRHA UTROŠKA SREDSTAVA			
2011.	90.121				
	90.121				
2012.	604.727	Porez na promet nekretnina			
	28.000	Zakup poslov.prostora za Ured za suradnju i zastupanje			
	70.700	Izmirenje obaveza preduzeća „Riva“ Trpanj			
	182.002	Troškovi zakupa za smještaj federalnih ministarstava			
	395.000	Za materijalne troškove			
	25.777	Za smještaj Ureda koord.Vlade FBiH Brčkom			
	103.730	Za materijalne troškove i nabavku opreme			
	1.409.936				
2013.	34.450	Postupak likvidacije – stečaja „Riva Trpanj“			
	4.621	Preseljenje FM rada i socijalne politike			
	9.436	Sanacija fasade i kanc.prost. u ulici M.Tita 62			
	48.507				

2014.	10.354	Sanacija oštećenih dijelova fasade ,oluka,limenih opšava i popravak zidova kancel.			
	24.336	Plaćanje zakupa skladišta u kojem se nalazi mehanizacija iz donacije NR Kine			
	34.690				
UKUPNO	1.583.254				

Napomena: U podacima koji su dostavljeni za 2011.godinu dani su finansijski pokazatelji bez opisa svrhe utroška sredstava tekuće rezerve.

Tabela broj 10 : Utrošak Tekuće rezerve Institucija FBiH po godinama

R.broj	NAZIV INSTITUCIJE	2011.godina	2012.godina	2013.godina	2014.godina	UKUPNO	Hitno i nepredviđeno
1.	Federalno ministarstvo energije,rudarstva i industrije	755.000	152.458	161.704	1.681.970	2.751.132	100.000
2.	Federalno tužiteljstvo Federacije Bosne i Hercegovine	15.000	23.865	0	0	38.865	0
3.	Federalno ministarstvo poljopr.,vodoprivrede i šumarstva	53.900	95.000	89.376	334.609	572.885	0
4.	Federalno ministarstvo finansija-financija	24.936	0	121.507	0	146.443	0
5.	Federalni zavod za geologiju	2.667	0	0	12.500	15.167	0
6.	Federalno ministarstvo kulture i sporta	766.765	1.190.700	335.000	848.910	3.141.375	0
7.	Federalna uprava za inspekcijske poslove	100.000	0	175.000	0	275.000	0
8.	Ured potpredsjednika FBiH -1102 – 1103	90.000	71.000	0	56.000	217.000	0
9.	FM za pitanje boraca i invalida odbramb.-osl.rata	0	1.569.186	3.141.200	1.084.000	5.794.386	0
10.	Generalni sekretarijat Vlade FBiH	96.204	108.867	60.000	0	265.071	0
11.	Federalna uprava za geodetske i imovinske poslove	2.502	0	0	0	2.502	0
12.	Služba za zajedničke poslove organa i tijela	90.121	1.409.936	48.507	34.690	1.583.254	0
13.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	10.000	0	31.833	316.322	358.155	0
14.	Federalni zavod za poljoprivredu	88.853	118.700	0	0	207.553	0
15.	Ured za reviziju institucija u FBiH	44.600	25.000	0	134.558	204.158	0
16.	Federalna uprava civilne zaštite	461.473	120.600	0	534.000	1.116.073	534.000
17.	Federalno ministarstvo obrazovanja , nauke i kulture	15.000	485.000	0	162.992	662.992	0
18.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	0	175.000	146.428	322.982	644.410	0
19.	Ured Vlade Federacije BiH za odnose sa javnošću	0	4.914	0	0	4.914	0
20.	Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica	0	134.555	60.550	96.000	291.105	0
21.	Federalna direkcija za civilno zrakoplovstvo	0	26.173	0	0	26.173	0
22.	Ured predsjednika Federacije BiH	0	90.000	0	0	90.000	0
23.	Federalno ministarstvo zdravstva	0	161.842	500.000	65.562	727.404	0
24.	Ured za zastupanje pred Ustavnim sudom BiH	0	6.000	0	0	6.000	0
25.	Federalni agromediterski zavod	0	118.700	0	0	118.700	0
26.	Federalni zavod za Agropedologiju	0	0	0	54.500	54.500	54.500
27.	Agencija za državnu službu Federacije BiH	0	36.750	0	10.000	46.750	0
28.	Porezna uprava	0	0	123.875	0	123.875	0
29.	Arhiv Federacije BiH	0	0	6.624	38.429	45.053	0
30.	Predstavnički dom Parlamenta FBiH	0	0	139.576	60.000	199.576	0
31.	Federalno ministarstvo prostornog uređenja	0	0	13.000	70.000	83.000	0
32.	Federalni zavod za statistiku	0	0	25.225	0	25.225	0
33.	Federalno ministarstvo prometa i komunikacije	0	0	12.447	500.000	512.447	0
34.	Federalno ministarstvo pravde	0	0	1.200	100.000	101.200	100.000
35.	Federalno ministarstvo razvoja,poduzetništva i obrta	0	0	2.129	0	2.129	0
36.	Ured za zakonodavstvo i usklađ.sa prop.Ev.un.	0	0	5.500	0	5.500	0
37.	Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova	0	0	0	112.100	112.100	0
38.	Finansijska policija	0	0	0	5.000	5.000	0
39.	Vlada Federacije BiH	0	0	0	431.910	431.910	300.000
40.	Federalna uprava policije	0	0	0	8.000	8.000	0
41.	Federalno ministarstvo trgovine	0	0	0	10.000	10.000	0
42.	Transfer pojedincima (premjer i dva dopremijera FBiH)	0	0	0	39.800	39.800	0
43.	Transfer neprofitnim organiz. (prem. i dva dopremij.FBiH)	0	0	0	112.450	112.450	0
Ukupno		2.617.021	6.124.246	5.200.681	7.237.284	21.179.232	1.088.500

Prilog broj 11. Utrošak sredstava tekuće rezerve Unsko-sanskog kantona

UNSKO –SANSKI KANTON	Izvršenje 2011.g.	Izvršenje 2012.g.	Izvršenje 2013.g.	Izvršenje 2014.g.
Vlada kantona	264.666	283.887	132.263	354.946
Vlada kantona (za novoformirane uredi)	0	1.303.763	0	0
Premijera Kantona	96.350	107.500	149.884	448.051
Ministar finansija	43.504	69.550	74.994	96.050
UKUPNO	404.520	1.764.701	357.141	899.047

Prilog broj 12. Utrošak sredstava tekuće rezerve Županije zapadnohercegovačkoj

ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA	Izvršenje 2011.g.	Izvršenje 2012.g.	Izvršenje 2013.g.	Izvršenje 2014.g.
Vlada županije	734.982	613.242	393.543	385.781
Predsjednik Vlade	38.850	93.040	107.600	111.850
Ministar financija	103.787	139.052	98.688	99.955
UKUPNO	877.619	845.334	599.831	597.586

Prilog broj 13. Utrošak sredstava tekuće rezerve Posavske županije

POSAVSKA ŽUPANIJA	Izvršenje 2011.g.	Izvršenje 2012.g.	Izvršenje 2013.g.	Izvršenje 2014.g.
Tekuća rezerva Vlade	373.964	350.900	249.017	559.990
Tekuća rezerva Predsjednika Vlade	38.950	24.900	25.000	34.880
Tekuća rezerva Zamj.Predsjednika Vlade	5.100	0	0	0
Tekuća rezerva Ministra finansija	12.150	9.548	7.120	14.500
UKUPNO	430.164	385.348	281.137	609.370

Prilog broj 14. Utrošak sredstava tekuće rezerve Hercegbosanske županije

HERCEGBOSANSKA ŽUPANIJA	Izvršenje 2011.g.	Izvršenje 2012.g.	Izvršenje 2013.g.	Izvršenje 2014.g.
Tekuća rezerva Vlade	516.699	246.292	113.675	422.996
Tekuća rezerva Predsjednika Vlade	32.000	6.000	7.500	51.378
Tekuća rezerva Ministra finansija	4.500	8.300	24.890	24.000
UKUPNO	553.199	260.592	146.065	498.374

REFERENCE:

1. Dokument okvirnog budžeta-proračuna 2010.-2012.godina
2. Program rada Vlade FBiH 2010.-2014.godina
3. Zakon o načinu ostvarivanja ušteda u Federaciji BiH, („Službene.novine FBiH, broj 50/09)
4. Odluka o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz „Tekuće rezerve“ Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, („Službene novine Federacije BiH“, broj: 9/08,“)
5. Povelje i temeljnim pravima EU, član 20. i 42.
6. Regulativa Evropske komisije (Br. 1049/2001), Član 10.
7. Sporazum o EU i Sporazuma o funkcioniranju EU (Br. 2012/326/01), član 15.
8. Zakon o budžetima u Federaciji BiH , („Službene novine Federacije BiH“, br. 19/06, 76/08, 5/09, 32/09, 51/09, 9/10, 36/10, 45/10 i 25/12“), član 34.st 5.i 6.